הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א

א טיפער איבערבליק

אלע ידיעות, שיעורים, דרשות און שמועסן פון דעם אשכול אויפן פארום "אידישע וועלט", פון יאנואר 2017 ביז אקטאבער 2026

88 בלעטער, 2,176 תגובות, מיט די בילדער פונעם אשכול

אינהאלט

הקדמה 3

קאפיטל איינס: ווער איז דער מגיד – זיין לעבן, זיין ארבעט, זיין שטוב 5

קאפיטל צוויי: ווי אזוי ער איז באקאנט געווארן – פון קרבתנו תשע"ז ביז צענדליגער טויזנטער צוהערער 12

קאפיטל דריי: דער וועכנטליכער שיעור אויף דער פרשה – אנהייב, סדר און אנטוויקלונג 20

קאפיטל פיר: ווי אזוי מען הערט – תורה עניטיים, האטליינס, קול מבשר, דרייווס און בתורה 30

קאפיטל פינף: קרבתנו – די יערליכע חינוך דרשות און די אויפוואקס פון א דור 39

קאפיטל זעקס: דרשות ביי מעמדים – דינערס, סיומים, הכנסת ספר תורה, און רייזעס פון לאנדאן ביז ירושלים 47

קאפיטל זיבן: חיזוק אין שווערע צייטן – קאראנע, גרינוויל, מירון און שבת מאורות 57

קאפיטל אכט: בדחנות און ווערטלעך מיט א מוסר השכל 65

קאפיטל ניין: זיין סטיל, זיינע מעשיות און זיינע יסודות – שמחה, ביטחון, חינוך 73

קאפיטל צען: גליונות, קונטרסים, אינטערוויוס און געדרוקטע ווערטער 82

קאפיטל עלף: די וויכוחים אין אשכול און דער אשכול אליין – א קהילה פון צוהערער 91

סוף־ווארט 99

הקדמה

דאס בוך וואס ליגט פאר אייך איז א טיפער איבערבליק פון אן אשכול אויפן אידישן פארום "אידישע וועלט" (ivelt.com), וואס טראגט דעם נאמען "הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א". פאר א לייענער וואס איז נישט באקאנט מיט דעם ענין: א "פארום" איז א פלאץ אויפן אינטערנעט וואו מענטשן שרייבן און שמועסן צווישן זיך איבער פארשידענע ענינים. יעדער באזונדערער שמועס הייסט אן "אשכול". אין אן אשכול לייגן די מיטגלידער ארויף קורצע אדער לאנגע בריוולעך, וואס ווערן גערופן "פאסטס" אדער "תגובות", איינס נאכן אנדערן. איינער ברענגט א נייעס, דער צווייטער ענטפערט, א דריטער לייגט צו א פרט אדער פרעגט א שאלה. די פאסטס ווערן צעטיילט אין "בלעטער", און אזוי ווערט פון די שמועסן, יאר נאך יאר, א גאנצע זאמלונג.

דער אשכול איז געעפנט געווארן דעם 17טן יאנואר 2017 (י"ט טבת תשע"ז). שוין דער ערשטער פאסט האט גערופן אז מ'זאל דא רעדן איבער דעם רב, נאכדעם וואס זיינע דרשות ביי שבת קרבתנו זענען געווארן ברייט באקאנט און מ'האט זיי געהערט אין אלע אידישע געגנטער. פון דעמאלט אן איז דער אשכול געוואקסן און געבליבן לעבעדיג כמעט צען יאר. דער לעצטער פאסט וואס איז דורכגעלייענט געווארן פאר דעם בוך איז פונעם 15טן אקטאבער 2026. אינאיינעם האט דער אשכול 88 בלעטער מיט 176,2 פאסטס.

די צאל פאסטס פון יעדן יאר ווייזט ווי אזוי דער אשכול האט זיך אנטוויקלט. אין 2017 זענען געשריבן געווארן 309 פאסטס, און אין 2018 איז דער אשכול געווען אויפן שפיץ, מיט 569 פאסטס. דערנאך זענען געקומען 244 אין 2019, 204 אין 2020, 245 אין 2021, 174 אין 2022, 126 אין 2023, 123 אין 2024, 143 אין 2025, און 39 אין 2026 ביז אקטאבער.

מיט די יארן איז דער אשכול געווארן דער פלאץ וואו די צוהערער האבן ארייגעלייגט יעדן נייעם שיעור פונעם רב. דאס איז געווען דער וועכנטליכער שיעור אויף דער פרשה אויף תורה עניניים, אויף די האטליינס און אויף קול

מבשר, אבער אויך דרשות ביי פארשידענע מעמדים, גליונות און קונטרסים וואס זענען ארויסגעגעבן געווארן, און אינטערוויוס. ארום יעדן נייעם שיעור האבן די מיטגלידער אויך גערעדט, ארויסגעברענגט ווערטלעך, צוגעלייגט פרטים, און אמאל זיך אויך געטענהט.

דאס בוך איז צוגעגרייט געווארן דורכן דורכלייענען אלע 176,2 פאסטס. די ידיעות זענען אויסגעשטעלט לויט טעמעס, און אינעווייניג אין יעדער טעמע לויט די צייט ווען די זאכן זענען געשען. די קאפיטלען הייבן אן מיט דעם ווער דער מגיד איז, זיין לעבן, זיין ארבעט און זיין שטוב. דערנאך ווערט דערציילט ווי אזוי ער איז באקאנט געווארן, פון קרבתנו תשע"ז ביז הונדערטער טויזנטער צוהערער. ווייטער קומען דער וועכנטליכער שיעור אויף דער פרשה, און די וועגן ווי אזוי מען הערט אים: תורה עניטיים, האטליינס, קול מבשר, דרייווס און בתורה. נאך דעם קומט א קאפיטל איבער די יערליכע חינוך דרשות ביי קרבתנו, און איינס איבער דרשות ביי מעמדים, פון דינערס און סיומים ביז רייזעס פון לאנדאן ביז ירושלים. א באזונדער קאפיטל איז געווידמעט דעם חיזוק אין שווערע צייטן: קאראנע, גרינוויל, מירון און שבת מאורות. ווייטער קומען קאפיטלען איבער זיין בדחנות און ווערטלעך מיט א מוסר השכל, איבער זיין סטיל, זיינע מעשיות און זיינע יסודות, און איבער די געדרוקטע ווערטער. דאס לעצטע קאפיטל באהאנדלט די וויכוחים אין אשכול און דעם אשכול אליין, ווי א קהילה פון צוהערער.

די בילדער אין בוך זענען די אשכול'ס אייגענע בילדער: צילומים פון שיעורים, מודעות און פאטאגראפיעס, אזוי ווי די מיטגלידער האבן זיי ארויפגעלייגט.

עטליכע ווערטער פאר דער לייענער: די מיטגלידער פונעם פארום ווערן נישט דערמאנט ביי נאמען. ווען עס זענען געווען פארשידענע מיינונגען, ווערן ביידע צדדים געברענגט אזוי ווי זיי זענען געשריבן געווארן, אן נעמען א צד. דאס בוך טראגט איבער די ידיעות פונעם אשכול אזוי ווי די מיטגלידער האבן זיי געשריבן. דערפאר דארף א צוהערער אליין נאכקוקן די פרטים, ווי דאטומס, טעלעפאן נומערן און לינקס, איידער ער פארלאזט זיך אויף זיי.

קאפיטל איינס

ווער איז דער מגיד – זיין לעבן, זיין ארבעט, זיין שטוב

א מגיד שיעור אין בארא פארק

ווען דער אשכול איבער הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א איז געעפנט געווארן אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז), האבן די לייענער נאך כמעט גארנישט געוויסט ווער דער מגיד איז. (אן "אשכול" איז א שמועס־פאדעם אויפן פארום, וואו מען שרייבט איינס נאכן אנדערן אויף איין טעמע.) שוין אין די ערשטע וואכן האבן מיטגלידער אויפגעקלערט די יסודות'דיגע פרטים: דער רב איז א מגיד שיעור אין ישיבת מאור התורה, די ישיבה וואס מען רופט "ר' יוסל מאיער'ס ישיבה", וואו ער לערנט מיט די בחורים פון כיתה ט'. און ער וואוינט אין בארא פארק.

די ידיעה איז שפעטער איבערגעחזר'ט געווארן. אין זומער 2018 האט א מיטגליד וואס האט געזוכט ווי צו כאפן דעם רב געשריבן אז ער איז מגיד שיעור אין "יוסל מייער ישיבה". אין זומער 2019 (תשע"ט) האט מען דערציילט אז די שיעורים ווערן געגעבן אין ישיבת מאור התורה אין איר זומער־פלאץ אין פאלסבורג, אין די בערג.

א וויכטיגער פרט, וואס האט אסאך מאל ארויסגערופן התפעלות ביי די לייענער: דער רב פארדינט נישט זיין פרנסה פון די שיעורים וואס טויזנטער אידן הערן. ער האט א באזונדערע ארבעט, און די תורה האט ער יארן לאנג געגעבן בחינם. אין יאנואר 2018 (שבט תשע"ח) האט א מיטגליד איבערגעגעבן וואס דער רב האט אים אליין געענטפערט, פארוואס דער שיעור קומט נאר יעדע צווייטע וואך: "ס'מיר פשוט צו שווער אנצוגרייטען די שיעורים, מיר האבן נישט אזויפיל צייט פאר דעם... מ'דארף טרעפן א מינוט דא א מינוט דארט". ער האט צוגעלייגט אז מען מאכט נישט קיין פעני פון דעם, און צו די ווארטנדע צוהערער: "לבי עמכם". אין יולי 2018 האט א

נאנטער ידיד פונעם רב קלאר געמאכט אז די פלאטפארמע "תורה עניטיים" (א וועבזייטל וואו מען הערט און זעט שיעורים) באצאלט נישט קיין איינעם פון אירע רעדנער, אויך נישט אים. די נדבות וואס מען גיט צו דעם וועבזייטל גייען נאר אויף די הוצאות פונעם וועבזייטל.

דער ערשטער שיעור פונעם מגיד, פרשת ויחי תשע"ז

פון א "לץ שבלצים" ביזן מגיד פון טויזנטער

דער רב האט אליין דערציילט ווי ער איז געווען ווען ער איז נאך געווען א בחור. אין פעברואר 2018 האט א מיטגליד דערמאנט אז דער רב האט אין איינע פון זיינע קרבתנו־דרשות געזאגט אויף זיך אז ער איז געווען א "לץ שבלצים". מען האט אים נישט געהאלטן פאר קיין גרויסן בחור, און מען האט אים גערעכנט פאר איינעם פון די שוואכסטע בחורים אין דער ישיבה. די לייענער האבן דאס געזען ווי א לימוד פאר זיך אליין: פון אזא בחור איז ארויסגעוואקסן א מגיד וואס איז מחזק א גאנצן דור.

נאך א פערזענליכע מעשה וואס דער רב האט דערציילט, איז ארויפגעקומען אין יענע זעלבע וואכן. ביי דער חתונה פון זיין ברודער אין ארץ ישראל איז דער עולם געזעסן שטיל, און ער האט געזען ווי שווער עס איז אריינצוברענגען א ווערטל ווען קיינער "גיט נישט קיין גאז" צום עולם. א מיטגליד האט די מעשה געברענגט אין א שמועס פארוואס עס איז גוט אז ביי די שיעורים זענען דא צוהערער וואס רעאגירן.

וועגן אנדערע פרטים פון זיין פריערדיגן לעבן איז נישט אלעס קלאר. אין אקטאבער 2020 (תשרי תשפ"א) האט איינער געפרעגט וועגן א שייכות מיט פיטסבורג, און א צווייטער האט געענטפערט אז דער רב האט א צייט געוואוינט אין אשדוד. די ידיעה איז אבער נישט באשטעטיגט געווארן, און עס איז נישט קלאר צי זי איז בכלל ריכטיג.

די יארן לאזן זיך זען. אין אפריל 2023 (ניסן תשפ"ג), ווען מען האט ארויפגעלייגט א שיעור פון פסח תשע"ז, האט א מיטגליד באמערקט אז "די בארד זיינע איז פיין ווייס געווארן אינצווישן". אין דעצעמבער 2023 (טבת תשפ"ד) האט מען ארויפגעלייגט זייט ביי זייט דעם אלעמערשטן שיעור, פון פרשת ויחי תשע"ז, און דעם שיעור פון פרשת ויחי תשפ"ד. א לייענער האט געשריבן: "אינטערעסאנט צו זעהן דער חילוק אין די קאליר פון די בארד".

א בליק אין שטוב: דער פראפיל אין "בחצרות"

דער ברייטסטער פראפיל פונעם רב איז דערשינען אין סעפטעמבער 2021 (אלול תשפ"א), נישט לאנג פאר ראש השנה, אין דעם זשורנאל "בחצרות". א שרייבער פון אנטווערפן איז געקומען קיין ניו יארק און האט מיטן רב געשמועסט עטליכע שעה ביי א מלוה מלכה. דער ארטיקל האט אנגערופן דעם רב "הדרשן הכי מושמע ביהדות דוברת האידיש ברחבי ארצות הברית ואירופה", דאס הייסט דער דרשן וואס מען הערט די מערסטע צווישן אידיש־רעדנדע אידן אין אמעריקע און אייראפע. מען האט באשריבן ווי זיין שטימע ווערט געהערט פון ירושלים ביז מעלבורן: אין קארס, איןווארט־צימערן ביי דאקטוירים, אין שפיטעלער און אין ישיבות. דער ארטיקל האט אויך געברענגט ווי אידן פרעגן איינער דעם אנדערן: "נו, שמעת את הווארט החדש של מלאך?"

פון דעם "בחצרות" פראפיל, תשפ"א

דער ארטיקל האט אויך געמאלט דעם רב'ס שטוב אויף מוצאי שבת. ס'איז א פשוט'ע הויז מיט א קליין פארנט־הויף, און אויף דער טיר הענגט א שילד "משפחת מלאך". אינעווייניג ברענט נאך דאס הבדלה־ליכט, דער שבת'דיגער טישטוך ליגט נאך אויפן טיש, די לייכטער שיינען, קינדער לויפן ארום, און דער ריח פונעם טשאלנט־טאפ איז נאך אין דער לופט. דער רב איז דארט באשריבן אין א וואלענעם טלית קטן.

וועגן דער משפחה'ס אפשטאם האט דער ארטיקל, לויט ווי מען האט עס אין אשכול איבערגעגעבן, געמאלדן אז די מאמע פונעם רב שטאמט פון ליביע, און אז דער רב איז א פירסט קאזין פונעם געוועזענעם פינאנץ־מיניסטער אין ארץ ישראל, משה כחלון. דאס איז געבליבן אזוי ווי דער ארטיקל האט עס געברענגט, און אין אשכול איז נישט צוגעקומען קיין נייע אינפארמאציע דערויף.

נאנט צו רבנים און צדיקים

א באזונדערע שייכות האט דער רב מיט הרה"ג ר' מאיר צוויבל שליט"א. אין מערץ 2022 (אדר א' תשפ"ב) האט א מיטגליד געפרעגט פארוואס ר' מאיר איז געווען מסדר קידושין ביי דער חתונה אין שטוב. מען האט אים געענטפערט: "זיי זענען זייער נאנט, ר' אברהם מרדכי גייט צום שיעור פון ר' מאיר אין די זומער יעדע וואך". אויך אין זיינע אייגענע שיעורים דערמאנט

דער רב ר' מאיר'ן, און אין סעפטעמבער 2019 האט א לייענער באמערקט אז יענע וואך האט ער אים נישט דערמאנט.

דער רב פארט אויך צו קברי צדיקים. אין יוני 2024 (סיון תשפ"ד) האט מען ארויפגעלייגט א ווידעא פון א נסיעה צום ציון פון רבי ישעי'לע קערעסטירער זי"ע אויפן יארצייט, ג' אייר תשפ"ד, מיט ר' אברהם מרדכי. א יאר שפעטער, אין מאי 2025 (אייר תשפ"ה), איז ארויסגעקומען א קורצער קליפ וואו דער רב דערציילט אן "אויפשטעלנדע מעשה" פון רבי ישעי'לע זי"ע, פונקט בעפאר ער איז ארויף צום ציון אין קערעסטיר.

דער רב פירט זיך מיט אידן פון אלע קרייזן. אין אקטאבער 2022 (תשרי תשפ"ג) איז ארויפגעלייגט געווארן א בילד פונעם רב צוזאמען מיט כ"ק אדמו"ר מניקלשבורג שליט"א. אין מערץ 2026 (ניסן תשפ"ו) האט א מיטגליד ארויפגעלייגט א בילד מיטן קעפל "הרב אברהם מרדכי אין 770".

דער רב אין 770, תשפ"ו

א הארץ פאר יעדן איד, און א בקשה: לאזט אים רוען

די לייענער האבן זיך באלד אויסגעלערנט אז דער רב איז נישט נאר א רעדנער, נאר א מענטש מיט א ווייך הארץ. אין יולי 2018 (אב תשע"ח) האט דער נאנטער ידיד פונעם רב אים באשריבן: "ער איז א הארץ פון פוטער, און ער צורייסט זיך מיט איבערמענטשליכע כוחות צו אויסהערן, העלפן...". אויך

שפעטער, אין יולי 2025, האט א מיטגליד געזוכט דעם רב'ס טעלעפאן־נומער, ווייל ער האט געדארפט הילף. מען זעט דערפון אז מענטשן ווענדן זיך צו אים אויך מיט פערזענליכע נויטן.

אבער גראד דעריבער האבן די לייענער געבעטן מען זאל אים נישט מטריח זיין ווען ער דארף רוען. אין זומער 2018 האבן מיטגלידער געזוכט ווי צו כאפן דעם רב, און מען האט געהערט אז זיין טעלעפאן־מעילבאקס איז פול. עטליכע האבן געשריבן אז מען דארף אים לאזן צורו, ווייל "מסתמא איז ער אינמיטן רעקארדירן דעם קומענדיגן שיעור... ממילא איז נישט כדאי איהם צי שטערן". באלד דערנאך האט דער ידיד ארויסגעגעבן א בקשה צום ציבור. ער האט דערקלערט אז דער רב איז אין קאנטרי מיט זיין פאמיליע, אז ער הארעוועט דאס גאנצע יאר אן באצאלט, און אז ער ענטפערט נישט קיין קאלס און אימעילס בשעת ער רוט. זיין בקשה איז געווען: "לאזט איהם במנוחה".

ווי אזוי קען מען זיך פארבינדן מיטן רב? אין מאי 2023 (סיון תשפ"ג) האט מען קלאר געמאכט אז ער ענטפערט נישט קיין טעלעפאן־קאלס, נאר אימעילס, און אז פאר הזמנות צו שמחות האט ער א סעקרעטאר. דער אדרעס וואס דער רב האט אליין ארויסגעגעבן נאך אין זיינע ערשטע שיעורים איז avrahammallach@thejnet.com. אין יולי 2025 האט זיך ארויסגעשטעלט אז אויף איינעם פון די קאנאלן ווייזט זיך אן אנדער אדרעס. א מיטגליד האט אויפגעקלערט אז דער רב זאגט אליין אז זיין ריכטיגער אדרעס איז דער ערשטער.

שמחות אין שטוב

במשך די יארן האבן די לייענער אין אשכול זיך משתתף געווען אין די שמחות פון דער משפחה, און אפט האבן זיי דעם רב געווונטשן מזל טוב אפנטליך.

אין יאנואר 2021 (שבט תשפ"א) האט מען געווונטשן מזל טוב צו דער געבורט פון א טאכטער.

אין סעפטעמבער 2021 (אלול תשפ"א) איז געמאלדן געווארן די אירוסין פונעם רב'ס בכור, און דער תנאים איז פארגעקומען יענעם אוונט אין "וויענער זאל". די חתונה איז געווען אין פעברואר 2022 (אדר א' תשפ"ב), און דעמאלט

האט מען ארויפגעלייגט דעם שיעור פון פרשת כי תשא מיטן קעפל "מזל טוב". ווי שוין דערמאנט, איז הרה"ג ר' מאיר צוויבל שליט"א דארט געווען מסדר קידושין.

אין נאוועמבער 2023 (כסלו תשפ"ד) האט מען געוווּנטשן "מזל טוב לכבוד הרב אברהם מרדכי לאירוסי בנו". אין פעברואר 2024 (אדר א' תשפ"ד) האט איינער געשריבן אז ס'איז א חתונה אין "זמר האל" אין בארא פארק. עס איז אבער נישט קלאר געווען פון די ווערטער צי דאס רעדט זיך טאקע פון דעם רב'ס שמחה, און קיין באשטעטיגונג איז נישט צוגעקומען.

אין יאנואר 2025 (טבת תשפ"ה) האט מען געוווּנטשן מזל טוב צום בר מצוה פונעם רב'ס זון שמחה בונם, און די סעודה איז געווען מוצאי שבת קודש. די לעצטע שמחה וואס איז דערמאנט אין אשכול איז פון אקטאבער 2026 (חשון תשפ"ז): די אירוסין פונעם רב'ס זון חיים זאב, מיט א הארציגער ברכה צום רב. א מיטגליד האט צוגעלייגט א בילד פון "גליון לקראת שבת סקווירא" פון פרשת נח.

שמחת אירוסין למז"ט

החתן **חיים זאב** ני"ו ב"ר **אברהם מרדכי מלאך** הי"ו ב"פ עב"ג בת ר' **יעקב יוסף מעלבער** הי"ו

גליון לקראת שבת סקווירא, פרשת נח תשפ"ז

אזוי שטעלט זיך אויס דאס בילד פונעם מגיד, אזוי ווי די לייענער האבן עס צוזאמגעשטעלט פון ברעקלעך ידיעות במשך כמעט צען יאר. ער איז א מלמד פון בחורים אין בארא פארק, וואס האט פארן ציבור געגעבן זיין צייט אן שכר. ער איז א מענטש וואס איז נאנט צו רבנים און צדיקים, א פאטער פון א שטוב אין וועלכער די שמחות זענען געווארן א שמחה פאר א גאנצן ציבור צוהערער, און א מגיד וועמענס בארד איז ווייס געווארן בשעת ער האט מחזק געווען כלל ישראל.

ווי אזוי ער איז באקאנט געווארן – פון קרבתנו תשע"ז ביז צענדליגער טויזנטער צוהערער

א שבת אין כסלו וואס האט אלעס געטוישט

דער אשכול איבער הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א איז געעפנט געווארן דעם 17טן יאנואר 2017 (טבת תשע"ז). א "אשכול" איז א פאדעם אויפן פארום: איין מיטגליד שרייבט א ערשטן בריוו, און אנדערע ענטפערן דערויף איינס נאכן צווייטן, אזוי אז עס ווערט א לאנגע שמועס אויף איין נושא. דער ערשטער שרייבער האט ערקלערט אז ס'איז שוין "הויכע צייט" אז מען זאל אויפן פארום רעדן וועגן דעם "נושא" ר' אברהם מרדכי מלאך. לויט אים זענען עס געווען זיינע דרשות ביי "שבת קרבתנו" אין כסלו, וואס האבן אים מיט אמאל געמאכט באקאנט ביי א ברייטן עולם.

אינעם ערשטן בריוו האט ער ארויפגעלייגט לינקס צו עטליכע קליפס פון וואטסאפ. א "קליפ" איז א קורצער שטיקל ווידעא, און וואטסאפ איז א פראגראם אויפן טעלעפאן וואס מען שיקט דורך אים בריוו און בילדער. די קליפס זענען דאן אומגעגאנגען פון טעלעפאן צו טעלעפאן. ער האט אויך צוגעלייגט א לינק צו דעם רב'ס בלאט אויף "תורה עניטיים", א וועבזייטל וואס טראגט אויף טויזנטער שיעורים.

באלד דערנאך האט א צווייטער מיטגליד ארויפגעלייגט די גאנצע דרשה פון מוצאי שבת קרבתנו. זי איז פארגעקומען דעם 17טן דעצעמבער 2016 (כסלו תשע"ז) און איז אויף תורה עניטיים געווען אנגעצייכנט אונטערן נאמען "heating up our homes in the winter days", דאס הייסט ווי אזוי מען וואַרעמט אן די שטוב אין די ווינטער טעג.

"ער איז שוין לאנג געווען באקאנט" – די ווארצלען

נישט אלע האבן מסכים געווען אז קרבתנו האט אים "אנטדעקט". שוין אין די ערשטע שעות האבן צוויי מיטגלידער געענטפערט אז ער איז געווען באקאנט אסאך פריער. מען האט אים געקענט פון רבי'שע שבע ברכות, וואו ער האט געהאט א נאמען אלס דרשן און משמח. לויט זיי האט קרבתנו נאר צוגעלייגט צו א נאמען וואס איז שוין געווען דא.

איינער האט אויך ארויפגעלייגט א הומאריסטישן קליפ "הלכות הכנת קאווע". דאס איז א שפאס וואו ער פירט אויס דאס מאכן א גלאז קאווע אזוי ווי א סימן אין שולחן ערוך. אנדערע האבן באלד באמערקט אז דער קליפ איז שוין עטליכע יאר אלט. דאס איז נאך א סימן אז זיין נאמען אלס בדחן איז געווען פריער ווי דער אשכול.

א שפעטערער בריוו פון זומער 2018 גיט מער פרטים וועגן די ווארצלען. א מיטגליד האט דארט געשריבן אז ר' אברהם מרדכי האט דעם כשרון שוין פון לאנג. ער האט געדענקט אז מען האט מיט יארן צוריק פארקויפט סי־דיס פון זיינע דרשות אויף חול המועד אין "תפארת יונה דבני שלמה" אין בארא פארק. ער האט אויך געשריבן אז דער רב איז שוין איבער צען יאר באקאנט מיט בדחנות אין סאטמארער קרייזן.

אויך די דרשה וואס האט שפעטער געהאט א ריזיגע צאל הערער איז פון פאר דעם אשכול. דאס איז די קרבתנו דרשה פון תשע"ו, וואס האט געהייסן "Is My Teenager Not Matzliach, or am I Not Matzliach With Him?". זי רעדט וועגן דער פראגע צי דאס קינד איז נישט מצליח, אדער דער טאטע איז נישט מצליח מיט אים. דער קאפיטל דארף אויך דערמאנען וואס דער רב האט אליין דערציילט אין איינע פון זיינע קרבתנו דרשות, לויט ווי א מיטגליד האט עס איבערגעגעבן. ער האט געזאגט אז ווען ער איז געווען א בחור האט מען אים געהאלטן פאר א "לץ שבלצים" און פאר איינעם פון די שוואכסטע בחורים אין ישיבה.

די ערשטע מיינונגען אין ווינטער תשע"ז

אין די ערשטע וואכן פונעם אשכול זענען די מיינונגען געווען גאר לעבעדיג. איין מיטגליד האט אנגערופן די קרבתנו דרשות "מלא תוכן ודברי חכמה

בחינוך ילדים". דערביי האט ער אבער צוגעלייגט איין הערה: לויט אים קומט דער הומאר נישט ארויס גאנץ נאטירליך, און דער רב איז "צופיל מגזם מיט לשונות". דאס האט אים געמאכט פילן אז די רעדע איז א ביסל געצוואונגען.

א צווייטער האט אויף דעם געענטפערט. ער האט געשריבן אז מען דארף זיך נישט באקלאגן אויף א זאך וואס מען באצאלט נישט דערפאר. פאר זיך אליין האט ער מודה געווען אז ער האט נאר איין זארג: אז די שיעורים וועלן נישט מאריך ימים זיין. "יעדע ווארט", האט ער געשריבן, איז פול מיט הומאר, אינטערעסאנטע זאכן און אמת'ע נקודות.

אין די זעלבע טעג האט א מיטגליד געשריבן אז ער איז נישט "נאר א בדחן". ער האט פארגעלייגט מען זאל טוישן דעם קעפל פונעם אשכול, דאס הייסט דעם טיטל, צו "בעל דרשן נפלא הרב אברהם מרדכי מלאך שליט"א". דער וואס האט געעפנט דעם אשכול האט געענטפערט מיט איין ווארט: "גערעכט".

אויף די וואס האבן נישט באלד אנגענומען זענען ביסלעכווייז מיטגעקומען. אין פעברואר 2017 (שבט תשע"ז) האט א הערער מודה געווען אז דער ערשטער שיעור האט אים "נישט געכאפט". עס האט אים אויסגעזען ווי מען רעדט צו בחורים פון ישיבה קטנה. נאכדעם וואס ער האט אבער געהערט דעם שיעור אויף פרשת וארא, האט ער געשריבן: "אייזן גוט!". אין אפריל 2017 (ניסן תשע"ז) האט א נייער הערער געשריבן אז ער האט ערשט יעצט אנגעהויבן הערן די דרשות, און אז "ס'איז מורא'דיג א שאד" וואס ער האט נישט געוואוסט פון אים ביז דאן.

די ערשטע זאמלונג שיעורים, תשע"ז: "נמסר ע"י פה מפיק מרגליות"

פון "בעל דרשן נפלא" ביז "מלך הדרשנים"

אין די קומענדיגע חדשים איז דער עולם געוואקסן. אין אויגוסט 2017 (אב תשע"ז) האט מען אין אשכול געמאלדן אז עס איז שוין דא א קאנאל פאר זיינע "פאנס" אויף טעלעגראם. דאס איז א פראגראם וואו מענטשן שרייבן זיך איין און באקומען די זאכן וואס ווערן דארט ארויסגעשיקט. אין דער זעלבער צייט האט א מיטגליד צוזאמענגעשטעלט א גאנצע זאמלונג פון די שיעורים אויף ספר שמות, ויקרא און במדבר. ער האט איר געגעבן דעם טיטל "נמסר ע"י פה מפיק מרגליות", דאס הייסט געזאגט פון א מויל וואס ברענגט ארויס פערל.

אין פעברואר 2018 (שבט תשע"ח) האט דער רב גערעדט ביי עטרת חיי. נאך דער דרשה האט א מיטגליד געשריבן אז מען רופט אים שוין "מלך הדרשנים", און אז "דער איז א סטאר". ער האט אויך צוגעגעבן אז געוויסע וויצן זענען לויט אים נישט געווען אין פלאץ. א צווייטער האט אים באלד צוגעלייגט נאך א טיטל: ער איז "סיי א מלך הדרשנים און סיי מלך הבדחנים". עס גיסט זיך פון זיין קוואל, האט ער געשריבן, "כמים שאין להם סוף".

אין דעצעמבער 2018 (טבת תשע"ט) האבן מיטגלידער צוליב שפאס ארויפגעלייגט א רשימה "מלכים ביי יודן". דארט האט מען צוזאמען מיט אנדערע באקאנטע פערזענליכקייטן געקרוינט ר' אברהם מרדכי אלס "מלך

הבעל דרשנים". אין יוני 2019 (סיון תשע"ט) האט איינער באמערקט אז דאס ווארט "הבדחן" איז "ענדליך" אראפגענומען געווארן פונעם קעפל פונעם אשכול. אויך דאס איז א סימן ווי מען האט אים אנגעהויבן זען.

מודעה: זיין ערשטע דרשה אין ענגלאנד, אדר תשע"ח

ווער האט אים באקאנט געמאכט? – דער וויכוח פון זומער תשע"ח

אין יולי 2018 (אב תשע"ח) האט מען אין אשכול גערעדט צי מען דארף שטיצן דעם רב'ס שיעורים מיט געלט. פון דעם איז ארויסגעוואקסן א פראגע: ווען מען דארף מען באמת צושרייבן דעם רב'ס פרסום?

עס זענען געווען דריי שיטות. טייל האבן געהאלטן אז דער עיקר איז געווען דער קורצער קליפ פון קרבתנו, א צוויי מינוט, וואס איז אומגעגאנגען איבער דער גאנצער וועלט. אנדערע האבן געהאלטן אז דער אמת'ער אנהייב איז געווען ביי "פרדס שלמה". דארט איז ער לויט זיי פריער געווען א געוועלנליכער צוהערער, ביז מען האט אים פארבעטן ער זאל אליין רעדן. איינער פון זיי האט געשריבן אז אָן דעם וואלט ער לעצטנס געבליבן א שטילער מענטש אין דער געזעלשאפט. א דריטע גרופע האט אנגעוויזן אויף תורה עניטיים, וואס האט די שיעורים געמאכט צוגענגליך פאר אלעמען.

צום סוף האבן כמעט אלע מסכים געווען צו איין ענטפער. איין מיטגליד האט עס אזוי פארמולירט: "קען זיין אז זיי האבן געהאט א חלק אין רא"מ'ס מפורסם ווערן, אבער דער הויפט שפילער איז ער און נישט זיי". אנדערע האבן צוגעלייגט אז מען קען עס אויך זאגן פארקערט: ס'איז נישט זיכער אז די פלאטפארמעס און די מעמדים וואלטן אליין געווען אזוי באקאנט אָן אים.

א מיטגליד האט באמערקט אז דער רב אליין האט שוין איינמאל דערציילט די גאנצע השתלשלות אין איינע פון זיינע דרשות. א צווייטער האט אויף דעם געשפאסט אז דער רב זאל געבן א באזונדערן שיעור אויף דער פראגע "ווער האט וועמען באקאנט געמאכט", מיט גוטע משלים.

ווי ווייט עס דערגרייכט – פון ירושלים ביז מעלבורן

איינע פון די ערשטע מאלן וואס מען האט געזען ווי ווייט זיין נאמען גייט, איז געווען ווען ער איז געפארן קיין ארץ ישראל. אין דעצעמבער 2018 (טבת תשע"ט) האט ער דארט געגעבן א שיעור הכנה לימי השובבים, אין ביהמ"ד סלאנים אין ירושלים. א מיטגליד וואס איז געווען דארט האט גלייך נאכן שיעור געשריבן אז עס זענען געקומען בערך טויזנט מענטשן. ער האט געבעטן אז יעדער זאל עס זען, "אויב נישט כאטש הערן". א צווייטער מיטגליד האט אבער געקוקט אויף די בילדער וואס מען האט ארויפגעלייגט, און האט געשאצט אז מען זעט דארט נענטער צו דריי הונדערט.

די מודעה פונעם שיעור פתיחת ימי השובבים אין ירושלים

אין סעפטעמבער 2021 (אלול תשפ"א) האט מען אין אשכול איבערגעגעבן א לאנגן ארטיקל וועגן אים, וואס איז ערשינען אין א העברעאישן זשורנאל. דער ארטיקל רופט אים "הדרשן הכי מושמע ביהדות דוברת האידיש ברחבי ארצות הברית ואירופה". ער באשרייבט אז מען הערט זיין שטימע פון ירושלים ביז מעלבורן: אין קארס, אין ווארט־צימערן ביי דאקטוירים, אין שפיטעלער, אויפן וועג צו דער ארבעט, אין ישיבות און אין מוסדות פון חינוך. לויט דעם ארטיקל איז ביי מענטשן געווארן א געווענליכע פראגע: "נו, שמעת את הווארט החדש של מלאך?".

א בילד ארויפגעלייגט אין אשכול, אלול תשפ"א (סעפטעמבער 2021)

דער זעלבער פרסום ווייזט זיך אויך אין ציפערן. אין מאי 2024 (אייר תשפ"ד) האט א מיטגליד באמערקט אז די קרבתנו דרשה פון תשע"ו וועגן דעם טין־עידזשער האט שוין 615,79 קוקער. ער האט צוגעלייגט: "משוגע!!". א צווייטער האט געשריבן אז אפילו א געווענליכער שיעור אינמיטן דער וואך האט שוין איבער צוואנציג טויזנט "קליקס". א דריטער האט אויף דעם געענטפערט אז פאר ר' אברהם מרדכי "איז עס א קלייניקייט".

פון א "נושא" צו א פעסטן מגיד

ווען מען קוקט אויף דער גאנצער געשיכטע זעט מען א קלארן וועג. דער אשכול האט אנגעהויבן מיט א פאר קליפס און מיט די ווערטער "ס'איז הויכע צייט". אין די ערשטע וואכן האט מען זיך געאמפערט צי זיין הומאר איז

נאטירליך, צי מען דארף אים רופן בדחן אדער דרשן, און צי קרבתנו האט אים אנטדעקט אדער ער איז שוין פריער געווען באקאנט.

אין די זעלבע וואכן פון ווינטער תשע"ז האט ער אנגעהויבן א פעסטן וועכנטליכן שיעור אויף דער פרשה. דער ערשטער שיעור איז געווען אויף פרשת ויחי תשע"ז, ווי שפעטער ערקלערט אינעם קומענדיגן קאפיטל. זיבן יאר שפעטער, אויף פרשת ויחי תשפ"ד, האט דער רב אליין דערמאנט אז דאס איז דער זיבעטער "געבורטסטאג" פונעם שיעור. א מיטגליד האט דאן ארויפגעלייגט דעם ערשטן שיעור לעבן דעם נייעם, און מען האט געקענט זען ווי די יארן זענען אריבער.

דער שיעור אויף פרשת ויחי, טבת תשפ"ד

דאס וואס איז אנגעהויבן געווארן אלס א "פענאמען" פון א ווינטער־שבת, איז אזוי געווארן א מגיד מיט א פעסטן עולם. ער האט געהאט א קביעות'דיגן שיעור, טיטלען ווי "מלך הדרשנים", און צוהערער אין אלע עקן פון דער אידישער וועלט. דער מיטגליד וואס האט אין טבת תשע"ז מורא געהאט אז די שיעורים וועלן נישט מאריך ימים זיין, האט זיך, ב"ה, געטעות.

קאפיטל דריי

דער וועכנטליכער שיעור אויף דער פרשה – אנהייב, סדר און אנטוויקלונג

ווי אזוי עס האט זיך אנגעהויבן – פרשת ויחי תשע"ז

פון אלע זאכן וואס הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א האט אויפגעטון אין די לעצטע יארן, איז דער וועכנטליכער שיעור אויף דער פרשה דער וואס האט אים צוגעבונדן מיט די ברייטע עולם. דרשות ביי מעמדים קומען און גייען, אבער דער שיעור האט געגעבן א פעסטן פאדעם: יעדע פאר וואכן קומט ארויס א נייער שיעור, און טויזנטער אידןווארטן דערויף.

לויט וואס די לייענער האבן שפעטער פעסטגעשטעלט, איז דער ערשטער שיעור געזאגט געווארן אויף פרשת ויחי תשע"ז (טבת תשע"ז, אנהייב יאנואר 2017). אין דעצעמבער 2023 האט א מיטגליד ארויפגעלייגט דעם לינק צו יענעם שיעור אונטער דעם קעפל "דער ערשטער שיעור פונעם מגיד", און אין פעברואר 2024 האבן עטליכע שרייבער באשטעטיגט אז די קביעות'דיגע סעריע האט זיך טאקע אנגעהויבן מיט ויחי תשע"ז. פריער זענען שוין געווען דרשות ביי קרבתנו, אבער נישט קיין שיעור יעדע וואך.

דער שיעור אויף פרשת בשלח, שבט תשפ"ד

דער רב אליין האט אויף פרשת ויחי תשפ"ד (טבת תשפ"ד) דערמאנט אז דאס איז דער זיבעטער "געבורטסטאג" פונעם שיעור. א מיטגליד האט דאן באמערקט ווי די קאליר פון דער באָרד האט זיך געטוישט צווישן די צוויי רעקארדירונגען, זיבן יאר אויסנאנד. אין יאנואר 2025 האט א לייענער צוזאמגעשטעלט א רשימה פון אלע ויחי שיעורים איבער די יארן: תשע"ז (דער ערשטער שיעור), תשע"ח (דער שיעור וואס מען רופט "פרשת רובאשקין"), תש"פ, תשפ"ב, תשפ"ד און תשפ"ה. אזוי קען מען זען ווי דער שיעור איז געוואקסן יאר נאך יאר אויף דער זעלבער פרשה.

אינעם אשכול (א "אשכול" איז א שמועס־פאדעם אויפן פארום) ווערט דער שיעור צום ערשטן מאל דערמאנט אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז). א מיטגליד האט געמעלדעט אז דער רב האט אנגעהויבן א וועכנטליכן שיעור אויף דער פרשה, וואס מען קען זען אויף תורה עניטיים. תורה עניטיים איז א וועבזייטל וואו מען קען הערן און זען שיעורים פון פילע מגידי שיעור. דאן זענען נאכאנאנד געקומען: פרשת שמות מיטן ענגלישן קעפל "Building a Nation" ("Building the Nation of the Individual"), פרשת וארא און פרשת בא ("Worshiping an Animal"). אין יענע וואכן האט דער רב אין שיעור אנגעזאגט זיין אימעיל אדרעס, כדי די צוהערער זאלן איבערלאזן זייערע הערות. ער האט געבעטן מען זאל נישט שרייבן הערות אויפן וועבזייטל גופא, ווייל ער האט דארט נישט קיין צוטריט.

א שיעור אינדערהיים – דער סדר פון רעקארדירן

שוין פון אנהייב האבן די לייענער געוואלט וויסן ווי אזוי דער שיעור ווערט געזאגט. א מיטגליד האט באמערקט אז מען הערט אינמיטן א הויז־טעלעפאן קלינגען. פון דעם האט מען פארשטאנען אז דער שיעור ווערט רעקארדירט ביים רב אינדערהיים, נישט אין א סטודיא. אנדערע האבן געפרעגט צי ער רעדט נאר צו דער קאמערע, אדער צו א קליינעם עולם.

אין מאי 2017 איז דאס ארויסגעקומען קלאר: דער שיעור ווערט געזאגט ביים רב אינדערהיים פאר דער קאמערע פון תורה עניטיים. ווייל ער האט נישט געוואלט רעדן צום וואנט, האט ער איינגעלאדנט אפאר אידן, כדי ס'זאל האבן א טעם פון א שיעור. אין אויגוסט 2017 האט א מיטגליד צוגעלייגט אז אין די ערשטע וואכן איז דער רב טאקע געזעסן אליין, און ס'איז אים געווען שווער, און דערנאך האט ער אנגעהויבן לאדנען צוויי־דריי מענטשן.

שפעטער, אין מערץ 2021, האט א מיטגליד צוזאמגעפאסט דעם סדר: דער רב רעקארדירט דעם שיעור אינדערהיים, געווענליך אינמיטן טאג. אמאל זענען דא אפאר מענטשן, ווייל "עס רעדט זיך געשמאקער ווען מען זעהט ווי מענטשן ווערן נתפעל". אמאל רעקארדירט ער אליין, ביי דער לעצטער מינוט, און דאן קוקט ער נאר אין דער קאמערע. לויט דעם מיטגליד האט דער רב דאס אליין דערציילט אין אן אינטערוויו. די לייענער האבן באמערקט אז אין אזעלכע שיעורים הערט מען נישט קיין געלעכטער, און דאס איז דער סימן אז ער האט רעקארדירט אליין. (דער וויכוח ארום דעם חבר וואס לאכט ביים שיעור ווערט באהאנדלט אינעם עלפטן קאפיטל.)

דער ניגון פארן שיעור

א באזונדערע זאך וואס האט צוגעצויגן די אויפמערקזאמקייט איז דער ניגון וואס מען זינגט פארן שיעור. אין אויגוסט 2017 איז אויפגעקומען א שמועס דערוועגן. טייל לייענער האבן געשריבן אז דאס זינגען איז זיי ווייניגער געשמאק ווי דער שיעור אליין, און איינער האט שפאסיג פארגעשלאגן א "פעטיציע" ער זאל אויפהערן. אנדערע האבן געענטפערט אז דאס איז א זיסע זאך. איינער האט געשפילט אויפן נאמען: "מלאכים זינגען שירה...". א צווייטער האט געבראכט פונעם רב אליין דעם געדאנק אז מען טוט עפעס

באזונדערס אפילו פאר איין איד. רוב שרייבער האבן זיך אנגענומען פאר דעם ניגון.

יארן שפעטער האט מען געזוכט וואס פאר א ניגון דאס איז. אין אפריל 2023 האבן לייענער געשריבן אז ס'איז דער ניגון "לעבעדיגע ספרי תורה" פון ר' משה חזקי ווייס. אין יולי 2024 האבן נאכאמאל געשריבן עטליכע. ערשט האט מען געמיינט אז ס'איז א וויזשניצער "מזמור לדוד" פון שלש סעודות, אדער א צאנזער ניגון. צום סוף האט א מיטגליד מברר געווען אז דער ניגון איז א ליובאוויטשער, וואס הייסט "הכנה ליחידות". ער איז פון החסיד ר' שלמה טשאשניקער זצוק"ל, "מגדולי תלמידי הבעל התניא זי"ע". (די באזונדערע מעשה פון א ניגון פון רוזשין און בוטשאטש ווערט געברענגט אינעם נייינטן קאפיטל.)

יעדע וואך, יעדע צווייטע וואך – דער צייטפלאן

אין יאר תשע"ז איז דער שיעור געקומען כמעט יעדע וואך, אבער נישט אלעמאל. דער רב האט אנגעזאגט ביים קרח שיעור אז ס'קען זיין אז ס'וועט נישט זיין קיין שיעור אויף חקת, און ביים סוף פונעם דברים שיעור, אז אויף ואתחנן וועט ער נישט זאגן. די לייענער האבן שוין דאן געשריבן: "מיר ווארטן א גאנצע וואך אויפן שיעור, ס'איז מתוק מדבש". נאכן יום כיפור שיעור תשע"ח האט ער געזאגט אז "מסתם" וועט נישט זיין קיין סוכות שיעור, צוליב צייט־דחק.

אין יאנואר 2018 (טבת תשע"ח) האבן די לייענער באמערקט אז דער שיעור קומט שוין יעדע צווייטע וואך. א מיטגליד האט ארויפגעלייגט דעם רבס אייגענעם ענטפער אויף דער פראגע: "ס'מיר פשוט צו שווער אנצוגרייטען די שיעורים, מיר האבן נישט אזויפיל צייט פאר דעם... מ'דארף טרעפן א מינוט דא א מינוט דארט כדי צו גרייטן". ער האט צוגעלייגט אז ער מאכט דערויף נישט קיין פעני, און האט געשלאסן מיט א ווארעם ווארט צו די צוהערער: "לבי עמכם".

דער סדר פון יעדע צווייטע וואך איז באשטעטיגט געווארן נאכאמאל און נאכאמאל. אין אקטאבער 2018 האט א מיטגליד געשריבן אז מיט דער ארבעט וואס דער רב לייגט אריין אין יעדן שיעור, איז אים נישט מעגליך צו

געבן יעדע וואך. אין נאוועמבער 2019 און אין פעברואר 2021 שטייט נאכאמאל: "ער פרובירט יעדן צווייטע וואך". אין זומער האבן זיך געמאכט הפסקות. אין אויגוסט 2020 האט מען ערקלערט אז ווען דער רב איז אין קעמפ, גיבט ער נישט אזוי רעגולער.

אינעם אשכול שטייט אויך אין וועלכע פרשה יעדער יאר האט זיך אנגעהויבן: א מיטגליד האט באמערקט אז אין תשע"ח האט זיך דער מחזור אנגעהויבן מיט פרשת נח (מיטן שיעור "Do We Have a Teivah Today?"), און אין תשע"ט מיט פרשת בראשית.

סדר שמות - תשע"ז	
Building A Nation	שמות
Building the Nation of The Individual	וארא
Worshiping an Animal	בא
If You Can Hear So Move	יתרו
Who Decided	משפטים
Are We Really Giving	תרומה
Why Are We Always Stuck in Traffic	תצוה
The Simple Meaning of The Holy Shabbat Part 1	כי תשא
The Simple Meaning of The Holy Shabbat Part 2	ויקהל-פקודי

סדר ויקרא - תשע"ז	
Perfect Is Not Perfect	ויקרא
The Korban Todah And Matzah	פסח
See the Whole Picture	תזריע-מצורע
Ahava And Yirah The Right Balance	אחרי-קדושים
Keep the Fire Burning	אמור
When Do You Want Your Marshmallows	בהר-בחוקתי

סדר במדבר - תשע"ז	
Yes, You Count	במדבר
Not Enough	בהעלותך
What Do They Think of Me	שלח
What Do I Think of Them	קרח
Thank You for The Unknown	בלק
Is There Anything Worse Than Death	פנחס

די רשימה פון די שיעורים אויף סדר שמות, ויקרא און במדבר תשע"ז

אין יענע ערשטע יארן האבן לייענער אליין צוזאמגעזאמלט די שיעורים פון תשע"ז, סדר שמות, ויקרא און במדבר, אין א גרויסער זאמלונג. זיי האבן איר געגעבן דעם קעפל "נמסר ע"י פה מפיק מרגליות".

מסירות נפש פאר א שיעור – נחמו תשע"ח

א מעשה וואס די לייענער האבן באזונדערס אויסגעהויבן איז פון זומער תשע"ח. נאכן זאגן דעם שיעור לכבוד שבת נחמו האט מען אנטדעקט אז די רעקארדירונג איז נישט געלונגען. דער רב האט דאן "וויליגנ" איבערגעזאגט דעם גאנצן שיעור פון אנהייב, מיט דער זעלבער פרישקייט. א מיטגליד האט עס אנגערופן "א מעשה מסירת נפש", און האט צוגעלייגט אז דער שיעור איז

געגעבן געווארן "שלא על מנת לקבל פרס". דער שיעור, אויף פרשת ואתחנן, איז געזאגט געווארן אין קעמפ בנין עולם. א צווייטער לייענער האט געלויבט ווי דער רב האט געקענט איבערזאגן דעם שיעור מיט דעם זעלבן כח, און האט באמערקט אז ביים צווייטן מאל האט ער אפילו צוגעלייגט אפאר נייע ווערטלעך.

דער שיעור ביי ליכט, זומער תשע"ח

טיטלען און סעריעס – פון "Perfect is not perfect" ביז "א געשמאקע שפאציר"

די ערשטע יארן האט יעדער שיעור געטראגן א קורצן ענגלישן קעפל, וואס האט ארויסגעברענגט דעם עיקר נקודה. אויף ויקרא תשע"ז: "Perfect is not perfect". אויף בלק: "Thank You for the Unknown". אויף דברים: "Mourning with Happiness". אויף אחרי־קדושים תשע"ח: "Doing is Believing". אויף נח תש"פ: "he who laughs last". שפעטער זענען אויך געקומען לשון קודש קעפלעך, ווי "חיים זמניים לעומת חיי נצח" אויף נשא תשע"ט, און "הסיבה מאחורי לא לדעת את הסיבה" אויף חקת.

פון ענדע 2022 (תשפ"ג) האט זיך באוויזן א נייער סטיל. דער שיעור אויף פרשת לך לך תשפ"ג איז אנגערופן געווארן "א געשמאקע שפאציר אין פרשת לך לך", און דער נאמען איז געבליבן. נאכדעם זענען געקומען "א געשמאקע שפאציר אין פרשת וישב", אין מטות מסעי, אין בשלח, אין עקב, און ווייטער.

א געשמאקע שפאציר אין פרשת וישב – חנוכה תשפ"ג

לעבן די לאנגע שיעורים זענען אנגעקומען קורצע שטיקלעך אונטערן נאמען "א געשמאק ברעקעלע", מיט נומערן. נומער 5 איז ארויס אין יאנואר 2024, נומער 10 אין דעצעמבער 2024, און נומער 11 אין יאנואר 2025. אין 2025 און 2026 זענען ארויס נאך אסאך קורצע שטיקלעך מיט קעפלעך וואס זאגן גלייך זייער אינהאלט. אויף ביטחון: "די באשעפער האט מיר געהאלפן און וועט מיר ווייטער העלפן", און "איך לאז מיר פירן פון די באשעפער איך בין אין גיטע הענט". אויף שידוכים: "באשעפער פירט מיינע שידוכים איך בין זייער רואיג". אויף שמחה: "די געוואלדיגע שמחה פון זיך היטן די אויגן".

א גמרא שיעור און שיעורים אויף ענגליש

אין תשרי תשפ"ג (אקטאבער 2022) האט דער רב אנגעזאגט א גאנץ נייעם שיעור: א שיעור גמרא אויף א באזונדערער האטליין. א "האטליין" איז א טעלעפאן־נומער וואו מען הערט שיעורים. דער שיעור האט זיך אנגעהויבן ראש חודש חשון מיט מסכת ברכות. ער איז געגאנגען פיר מאל א וואך, מאנטאג ביז דאנערשטאג, צוואנציג מינוט יעדן טאג. ווען מען האט אנגעהויבן זענען שוין געווען מער ווי זיבעציג טעג צוגעגרייט. דער שיעור איז געמאכט געווארן פאר די וואס ווילן פארשטיין יעדעסווארט גמרא און רש"י. מען האט זיך אנגעשריבן דורכן וועבזייטל alamdu.org, און די פרייז איז

געווען 13 דאלער א חודש. דער רב האט נאר געזאגט אז א חודש וועט קאסטן ביליגער ווי איין טאג פרישטאג.

א מיטגליד וואס האט גערעדט מיטן רב האט איבערגעגעבן זיין טעם: "מען לעבט אין א וועלט וואס מען ענדיגט ב"ה מסכתות, יעדן טאג מאכט א צווייטער א סיום... פון דער אנדערע זייט זענען דא זייער ווייניג וואס לערנען לשם לערנען און נישט לשם ענדיגן". דער שיעור איז געמאכט "פאר די וואס ווילן הנאה האבן פון דעם באשעפערס תורה, נישט נאר ענדיגן!"

איבער דעם געלט האבן די לייענער געהאט פארשידענע מיינונגען. טייל האבן זיך געוואונדערט אז א שיעור גייט קאסטן, און געוואונטשן אז א נדבן זאל עס ספאנסערן. אנדערע האבן געענטפערט אז ווען מען באצאלט, הערט מען עס ריכטיג אויס, און אז ס'איז בארעכטיגט. אין אקטאבער 2026 (חשון תשפ"ז) איז שוין ארויסגעקומען א טעגליכער גמרא שיעור אויף מסכת מכות, און א לייענער האט באמערקט אז פאר די שיעורים איז דא א באזונדער אשכול.

אין יוני 2023 (סיון תשפ"ג) האט א מיטגליד געמעלדעט א נייע זאך: "ר' אברהם מרדכי האט אנגעהויבן געבן שיעורים אין ענגליש". א פאר טעג שפעטער איז ארויסגעקומען נאך אן ענגלישער שיעור מיטן קעפל "Vayimaen Summer 2023 (Pick Yourself Up) –". די לייענער האבן עס נישט אלע גלייך אויפגענומען. איינער האט געשריבן אז ער איז אנטוישט, ווייל ער האט ליבער דעם רבס שיעורים אויף אידיש. א צווייטער האט ערקלערט אז ס'איז "סך הכל א ארגענעזאציע וואס באצאלט אים צו געבן א שיעור אויף ענגליש". ווען עס איז אין יולי 2023 נאכאמאל ארויסגעקומען "א געשמאקע שפאציר אין מטות מסעי", האט א לייענער באגריסט: "ענדליך עפעס אין יודיש".

דער ענגלישער פאדעם איז ווייטער געגאנגען לעבן דעם אידישן. אין מאי 2026 (אייר תשפ"ו) איז ארויפגעלייגט געווארן אויף תורה עניטיים אן ענגלישע דרשה מיטן קעפל "Navigating the 'Waze' of Chinuch". "Waze" איז א באקאנטער פראגראם וואס ווייזט דעם וועג ביים פארן, און דער רב האט עס גענוצט אלס משל פאר חינוך. א מיטגליד האט געפרעגט וואו די דרשה איז געזאגט געווארן. מען האט אים געענטפערט אז לויט עפעס וואס דער רב זאגט אינמיטן, איז זי מסתמא געזאגט געווארן אין לאס אנדזשעלעס.

א דרשה אויף ענגליש – Navigating the "Waze" of Chinuch

פון א טיש אינדערהיים ביז א ברייטע פאלק

ווען מען קוקט צוריק אויף די יארן, זעט מען דעם וועג פונעם שיעור. ער האט זיך אנגעהויבן אויף פרשת ויחי תשע"ז ביים רב אינדערהיים, מיט א הויז־טעלעפאן וואס קלינגט אינמיטן און מיט אפאר אידן ארום טיש. די ערשטע מאנאטן איז ער געקומען כמעט יעדע וואך. פון תשע"ח איז ער געקומען יעדע צווייטע וואך, ווייל די הכנה האט גענומען שעות, און דער רב האט עס געטון אן קיין שכר. די ענגלישע קעפלעך פון די ערשטע יארן זענען שפעטער פארביטן געווארן מיט "א געשמאקע שפאציר" און מיט די קורצע "ברעקעלעך". לעבן דעם פרשה שיעור זענען צוגעקומען א גמרא שיעור, ערשט אויף ברכות און דערנאך אויף מכות, און שיעורים אויף ענגליש פאר א נייעם עולם.

אבער דער יסוד איז געבליבן דער זעלבער. יעדע פאר וואכן הייבט זיך אן מיטן ניגון, און דערנאך קומט א שעה פון תורה, מעשיות און ווערטלעך. איבער אלע יארן האט מען אינעם אשכול באמערקט ווי די לייענער ווארטן דערויף. ווען א שיעור האט זיך פארשפעטיגט, האבן זיי געפרעגט וואס איז געשען. ווען ער איז ארויסגעקומען, האבן זיי אים גלייך געטיילט מיט אנדערע. ווי אזוי די לייענער האבן געהערט, אראפגענומען און צוזאמגעזאמלט די

שיעורים, אויף וועבזייטלעך, האטליינס און דרייווס, ווערט באהאנדלט אינעם קומענדיגן קאפיטל.

קאפיטל פיר

ווי אזוי מען הערט – תורה עניטיים, האטליינס, קול מבשר, דרייווס און בתורה

די ערשטע אדרעס: תורה עניטיים

ווען מען לייענט דעם אשכול פון אנהייב ביזן סוף, זעט מען אז כמעט יעדע צווייטע תגובה דרייט זיך ארום איין פראגע: וואו הערט מען דעם נייעם שיעור? (אן "אשכול" איז א שמועס־פאדעם אויפן פארום, וואו יעדער קען צולייגן זיין תגובה.) די תשובה האט זיך געטוישט פון יאר צו יאר. דער פאלגנדער קאפיטל ברענגט די גאנצע טעכנישע געשיכטע פון ווי אזוי די שיעורים פון הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א זענען אנגעקומען צו די צוהערער. מען וועט דא נישט אויסרעכענען יעדן לינק, נאר די הויפט־וועגן און ווי זיי האבן זיך געביטן.

שוין אינעם ערשטן תגובה פונעם אשכול, אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז), האט דער עפענער צוגעלייגט א לינק צו דעם בלאט פונעם רב אויף "תורה עניטיים". דאס איז א וועבזייטל וואו מען קען זען און הערן שיעורים פון אסאך מגידי שיעור, און יעדער רעדנער האט דארט זיין נומער. ביים מגיד איז דאס דער נומער 777, און דער נומער איז געבליבן ביז היינט דער ערשטער אדרעס פאר זיינע שיעורים. שפעטער, אין דעצעמבער 2018, האט א מיטגליד אנגעוויזן אויף נאך א בלאט ביי תורה עניטיים: די "ארגאניזאציע" נומער 57, דאס הייסט די זאמלונג פון "קרבתנו". דארט זענען אלע קרבתנו־דרשות פון אלע יארן, סיי אידיש סיי אויף ענגליש.

שוין אין די ערשטע וואכן האט זיך באוויזן א פראבלעם: טייל לייענער האבן געשריבן אז זייער פילטער, "משומר", פארשפארט תורה עניטיים אבער לאזט דורך "דראפבאקס", א פלאץ וואו מען לייגט ארויף פיילס. די לייענער האבן זיך געוואונדערט פארוואס א ריין תורה־זייטל זאל זיין פארשפארט ווען אן אלגעמיינער פייל־פלאץ איז אפן. איינער האט געמיינט אז דער פילטער

ארבעט מיט א רשימה פון ערלויבטע זייטלעך. די זעלבע שאלה איז צוריקגעקומען אין יוני 2018, ווען משומר האט ווידער פארשפארט די שיעורים, און מען האט אנגעזאגט אז עס איז א טעות פון א סיסטעם־דערהייונג וואס מען דארף מעלדן ביים פילטער. אין אקטאבער 2021 האט א מיטגליד מסביר געווען אז "נעטפרי" פארשפארט נישט ספעציעל אזעלכע זאכן. ביי נעטפרי איז אלעס פון אנהייב פארמאכט, און א זייטל ווערט געעפנט נאר ווען מען בעט עס און זיי קוקן עס דורך.

די טעלעפאן־ליינס: פון דעם ערשטן נומער ביז "1-3-3"

פאר א גרויסן טייל פונעם עולם, וואס האט נישט קיין אינטערנעט, זענען די טעלעפאן־ליינס, "האטליינס", געווען דער עיקר. שוין דעם 31טן יאנואר 2017 האט מען אין אשכול אויסגעטיילט א נומער וואו מען קען הערן די שיעורים, 646-610-9033. אין מערץ האט מען ארויפגעלייגט א בילד פון א טעלעפאן־סיסטעם וואו די שיעורים זענען צו הערן אומזיסט.

בילד פון א טעלעפאן־סיסטעם וואו מען הערט די שיעורים, תשע"ז

אין יולי 2017 איז ארויסגעקומען דער נומער וואס איז געווארן דער באקאנטסטער: די ליין פון "פרדס שלמה", 718-480-5222, און דארט דריקט מען 3 און נאכאמאל 3. אין סעפטעמבער האט א לייענער געשריבן ווער ס'איז דער קול וואס פירט דורך דעם מעניו. אין דעצעמבער 2017 האט מען מסביר געווען אז די קרבתנו־דרשות געפינען זיך אויף פרדס שלמה אונטער

באזונדערע נומערן. דער נומער פון פרדס שלמה ווערט ווייטער געברענגט אין אשכול כמעט יעדעס יאר, ביז תשפ"ב. איינער האט שפעטער געשריבן אז דארט קען מען אויך איבערלאזן מעסעדזשעס, און דער רב הערט זיי אויס.

פאר די צוהערער אין ארץ ישראל האט מען אין אויגוסט 2017 געגעבן אן ישראל'דיגן נומער. אין פעברואר 2018 האט א מיטגליד באשטעטיגט אז אויף דעם נומער זענען צו הערן אלע דרשות פונעם רב. מיט די יארן האבן זיך די נומערן געביטן. אין סעפטעמבער 2021 האט א לייענער געמעלדעט אז איינער פון די ישראל'דיגע נומערן ארבעט שוין נישט, און נאר דער נייער נומער, 0795205000, איז אקטיוו.

אויך תורה עניטיים אליין האט געעפנט טעלעפאן־ליינס אין אמעריקע, ענגלאנד און ארץ ישראל. אין דעצעמבער 2017 האט מען אין אשכול מסביר געווען ווי אזוי מען שלאגט אריין דעם נומער פונעם שיעור. מען האט אבער באמערקט אז אויף דער ליין קען מען נישט פארשפרינגען אדער צוריקדרייען, וואס ביי פרדס שלמה גייט יא.

א באזונדער קאפיטל זענען די דרשות ביי מעמדים. די דרשה ביים סאטמארער דינער אין מאנסי האט מען אין יוני 2017 געקענט הערן אויף "קול סאטמאר", און אין פעברואר 2018 האט מען אנגעוויזן אויף קול סאטמאר פאר די דרשה ביים דינער פון מוסדות מהר"א. נאך דער גרויסער דרשה אין חול המועד פסח תשע"ח אין ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל האט מען אויסגעשמועסט ווי אזוי צו קומען צו איר אויף קול סאטמאר, און איינער האט זיך באקלאגט אז די אנווייזונגען זענען נישט קלאר. אין יאנואר 2021 איז א שמועס פונעם רב ביי א בעלזער אסיפה אין בארא פארק ארויסגעקומען אויף "קול בעלזא". אין מערץ 2022 האט מען איבערגעגעבן אז "קול מבשר" וויל נישט מען זאל אראפלאדן זייער מאטעריאל פון זייער זייטל, נאר מען קען עס הערן דורכן טעלעפאן.

אין די לעצטע יארן זענען צוגעקומען נאך ליינס. אין נאוועמבער 2023 האט א לייענער דערציילט אז ער האט אויף דער "היימישער קרעטשמע" האטליין געהערט א שיעור פון א סיום מסכתא, "מלא תוכן", און אין מערץ 2026 האט מען דארט געהערט א פורים־תורה פונעם רב. אין אויגוסט 2026 האט די פירערשאפט פון "אודיאו האטליין" זיך אליין געמעלדעט אין אשכול מיט

דעם נומער פאר די שיעורים, 1-3-3. פאר דעם גמרא־שיעור וואס דער רב האט אנגעהויבן אין חשון תשפ"ג האט מען אין אקטאבער 2022 ארויסגעגעבן א רשימה טעלעפאן־נומערן פאר ניו יארק, קאנאדע, ענגלאנד, בעלגיע און ארץ ישראל.

די לייענער ווערן ארכיוואַרן

די צווייטע גרויסע ראלע אין דער געשיכטע האבן געשפילט די לייענער אליין. יעדע וואך, גלייך ווען דער שיעור איז ארויסגעקומען אויף תורה עניטיים, פלעגט איינער פון די מיטגלידער צולייגן א קאפיע אויף "מעגא", "דראפבאקס" אדער "דזשאמבאמעיל". דאס זענען פלעצער וואו מען לייגט ארויף א פייל און יעדער קען עס אראפלאדן. דאס איז געווען פאר די וואס קענען נישט אריין אין תורה עניטיים, אדער וואס ווילן הערן אויפן וועג אן אינטערנעט. אסאך מאל האט מען צוגעשריבן דעם ענגלישן טיטל וואס דער שיעור האט געטראגן, מיטן טאג ווען ער איז געזאגט געווארן.

אין מאי 2017 האט א מיטגליד ארויסגעגעבן א זאמלונג פון אלע שיעורים אויף ספר שמות און ספר ויקרא, אויף "באקס", נאך א פלאץ פאר פיילס. אין אויגוסט 2017 איז געקומען א פולערע זאמלונג פון שמות, ויקרא און במדבר תשע"ז, מיט א שיינעם שער. דער טיטל דארט איז געווען "נמסר ע"י פה מפיק מרגליות".

בעזהשי"ת

שיעור השבוע

של

הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א

סדר שמות	סדר ויקרא
Shemot Building A Nation	Vayikra Perfect Is Not Perfect
VaEira Building The Nation Of The Individual	Pesach The Korban Todah And Matzah
Bo Worshiping An Animal	Tazria Metzorah See The Whole Picture
Yitro If You Can Hear So Move	Acharei Kedoshim Ahava And Yirah The Right Balance
Mishpatim Who Decided	Emor Keep The Fire Burning
Terumah Are We Really Giving	Behar Bechukotai When Do You Want Your Marshmallows
Tetzaveh Why Are We Always Stuck In Trafic	
Ki Tisa The Simple Meaning Of The Holy Shabbat Part 1	
Vayakhel Pekudei The Simple Meaning Of The Holy Shabbat Part 2	

Credit Intern Tish / ivelt.com

א רשימה פון די וועכנטליכע שיעורים, תשע"ז

אין יולי 2019 האט מען אנגעזאגט אז מען קען זיך פארשרייבן אויף אן אימעיל־ליסטע, "malachvideo", און דאן באקומט מען די שיעורים אהיים. נאך פריער, אין נאוועמבער 2018, האט מען מסביר געווען אז טייל פון די קאפיעס קומען פון "מוזיקה מכל הלב". דאס איז א חסד־ארגאניזאציע וואס שיקט מאטעריאל דורך אימעיל צו מענטשן מיט פילטערס.

דער גרעסטער שריט איז געקומען אין נאוועמבער 2020, ארום קרבתנו 13. א מיטגליד האט דאן ארויסגעגעבן א גרויסן "גוגל דרייוו", א פלאץ וואו מען האלט פיילס, וואו אלע שיעורים זענען אויסגעשטעלט לויט ענינים. די נייסטע שיעורים שטייען אויבן, און שפעטער ווערן זיי אריינגעלייגט אינעם ריכטיגן פאלדער. פאר קרבתנו 13 איז דארט געווען א באזונדער פאלדער. מען האט שפעטער דעם דרייוו נאך אסאך מאל געברענגט, און אין 2021 האט מען ארויסגעגעבן ארכיוון פון יעדער פרשה לויט די יארן.

ווי אזוי לאדט מען אראפ?

תורה עניטיים האט נישט דערלויבט צו אראפלאדן די ווידיאוס, דעריבער איז דער אשכול פול מיט "הוי־טוס", אנווייזונגען ווי אזוי צו טון. אין אפריל 2017 האט מען מסביר געווען ווי אזוי מען געפינט דעם פייל דורך "אינספעקט עלעמענט" אינעם בלעטערער. עטליכע וואכן שפעטער האט מען געלערנט ווי צו ניצן א צולייג אין קראום, און ווי אזוי מען דריקט לאנג אויפן ווידיאו אויף א סאמסונג טעלעפאן ביז עס קומט ארויף א קנעפל "Download Video".

אין פעברואר 2018 האט מען צוגעלייגט נאך מיטלען, ווי ווי אזוי צו ניצן דעם פראגראם VLC. אין נאוועמבער 2020 האבן לייענער ארויפגעלייגט בילדער וואס ווייזן אז ווען מען האלט די מויז אויפן ווידיאו, באווייזט זיך א קנעפל אין ווינקל. אין יאנואר 2024 האט מען געשריבן אז "יידישווידעאס" לאזט אראפלאדן, אבער נישט דעם שיעור פון דער זעלבער וואך. אין 2024 האט מען אויך מסביר געווען אז דער אפ פון תורה עניטיים לאזט היטן א ווידיאו אינעם אפ אליין, נאר נישט אריבערפירן דעם פייל ערגעץ אנדערש. איינער האט געשריבן אז ער ניצט עס כסדר ווען ער פליט.

עס זענען אויך געווען אנדערע קלאגעס. אין נאוועמבער 2017 האט א לייענער געשריבן אז די קול־פיילס פונעם רב זענען אומגעווענליך שווער, בערך צוויי

מאל אזוי גרויס ווי ביי קול הלשון, און זיי פארפרירן דעם קאמפיוטער. איינער האט געמיינט אז דאס איז אפשר די סיבה פארוואס די שיעורים זענען דעמאלט נישט געווען אויף קול הלשון. שפעטער האט מען יא געפונען אויף קול הלשון טייל דרשות, ווי די פון ציריך. די שאלה צי עס איז מותר אראפצולאדן קעגן דעם רצון פונעם זייטל איז געווען א ברייטער הלכה־וויכוח אין אשכול. דער וויכוח ווערט געברענגט אינעם קאפיטל וועגן די וויכוחים.

ווען דער שיעור ווערט אפגעשניטן

נישט אלעמאל איז די רעקארדירונג געווען גאנץ. אין אויגוסט 2019 האט מען אינעם שיעור אויף פרשת דברים באמערקט אז אין מיטן, בערך ביי דער דרייסיגסטער מינוט, שפרינגט עס אריבער צו אן אנדער ענין, און די לעצטע צען מינוט קומען צוויי מאל. מען האט געגעבן דעם אימעיל פונעם רב צו מעלדן, און איינער האט געמיינט אז עס איז בעסער צו מעלדן גלייך פאר תורה עניטיים.

אין יולי 2021 האט זיך א שיעור אפגעשניטן ביי פינף און דרייסיג מינוט. א מיטגליד האט באטאנט אז דער פראבלעם איז ביי תורה עניטיים און נישט ביים רב, און האט ארויפגעלייגט דעם פולן שיעור אויף דראפבאקס. מארגן איז ארויסגעקומען א תגובה מיטן קעפל "ברעכענדיגע נייעס!!!!": דער פולער שיעור איז שוין אויף תורה עניטיים, מיט א בילד פון דער ידיעה.

אין יאנואר 2024 האט א לייענער באמערקט אז די ווערסיע אויף "תורה זום" פעלט די לעצטע פופצן מינוט, וואס ביי תורה עניטיים איז יא דא. (וועגן שטיקלעך וואס ווערן מיט כוונה ארויסגעשניטן פון די דרשות שמועסט מען אין אנדערע קאפיטלען.)

נייע פלאטפארמעס: תורה זום, בתורה און אידיש24

פון מיטן 2023 האט מען אנגעהויבן ארויפצולייגן די שיעורים אויך אויף "תורה זום". דער ערשטער אין אשכול איז געווען אין יולי 2023, "א געשמאקע שפאציר אין מטות מסעי", מיט באזונדערע לינקס פאר ווידיאו און פאר קול. די תגובות פון תורה זום האבן געהאט א בקשה צו שטיצן מיט געלט צו דעקן

די הוצאות, און א לינק צו פארשרייבן זיך אין א וואטסעפ גרופע פאר קורצע שיעורים.

דער ערשטער שיעור אויף תורה זום, מטות מסעי תשפ"ג

סוף 2024 איז צוגעקומען נאך א פלאטפארמע, "בתורה". אין חשון תשפ"ה (נאוועמבער 2024) האט מען אין אשכול ארויפגעלייגט פון דארט "א געשמאקע שפאציער אין פרשת תולדות", און באלד זענען געקומען די "געשמאקע ברעקלעך", קורצע שטיקלעך פונעם מגיד. אין יאנואר 2025 האבן לייענער זיך אויסגעשמועסט וועלכער סערוויס איז מער פראקטיש, און איינער האט מודיע געווען אז עס קומט באלד א פעסטער אפ פון בתורה. אין סעפטעמבער 2025 האבן די תגובות פון בתורה אנגעהויבן צו טראגן א בקשה צו שטיצן מיט געלט כדי צו דעקן די הוצאות פון די שיעורים.

אויך "אידיש24" האט געטראגן שיעורים פונעם רב. אין פעברואר 2025 (שבט תשפ"ה) האט א מיטגליד ארויפגעלייגט פון דארט א שיעור וואו דער רב רעדט וועגן זיין נייעם צוגאב צום "געשמאק שטיקל גמרא".

דער זעלבער שיעור דריי מאל

מיט אזויפיל פלאטפארמעס איז דער זעלבער שיעור אפט אנגעקומען אין אשכול עטליכע מאל. אין יאנואר 2025 האט א מיטגליד געפרעגט מיט א שמייכל: "פארוואס דארף מען איבערלייגן די זעלבע שיעור 3 מאל...?", ווען איינער האט עס געברענגט פון בתורה, דער צווייטער פון תורה עניטיים און

דער דריטער אויף א דרייוו. א פאר וואכן שפעטער איז דער שיעור אויף פרשת בשלח ארויף נאכאמאל דורך עטליכע פלעצער.

דער זעלבער שיעור נאכאמאל, תשפ"ה

די לייענער האבן געוויצלט "דרייוו? דראפבאקס? נעטפריי?", און טייל האבן געבעטן דעם סדרן צו צאמנעמען אלע לינקס אין איין תגובה, אז יעדער זאל קענען אויסקלייבן זיין פלאטפארמע. אנדערע האבן געהאלטן אז דאס איבערלייגן העלפט יעדן וואס ניצט אן אנדערן וועג.

אין פעברואר 2025 האט מען אויך געברענגט א קאמפיין אויף "טשערידי", אינאיינעם מיט תורה עניטיים, לטובת די שיעורים פונעם רב. דער מיטגליד האט מעורר געווען: "ווייזט ארויס אביסל הכרת הטוב".

ווען דער בלאט פארשווינדט

אין אדר תשפ"ו (מערץ 2026) האט א לייענער באמערקט אז דער מאטעריאל פונעם רב איז אראפגענומען געווארן פון תורה עניטיים, און געפרעגט צי איינער האט אפגעהיטן די שיעורים. דער ענטפער איז געווען אז מען ווייסט נישט פארוואס, און מען האפט אז עס וועט צוריקקומען. אינצווישן האט מען אנגעוויזן אויף דעם בלאט פון קרבתנו, ארגאניזאציע 57, וואו די קרבתנו־שיעורים זענען צו געפינען.

צום סוף

פון א איינציגן לינק אין טבת תשע"ז ביז היינט, מיט האטליינס, דרייווס, אימעיל־ליסטעס, אפס און קאמפיינס, איז דער אשכול געווען א מין מאפע פאר דעם וואס זוכט דעם נייעם שיעור. די מכשירים האבן זיך געביטן, נומערן זענען אפגעשטעלט געווארן און נייע זענען צוגעקומען, אבער דער ווילן פונעם עולם איז געבליבן דער זעלבער: נישט צו פארפעלן קיין איינציג ווארט פונעם מגיד.

קאפיטל פינף

קרבתנו – די יערליכע חינוך דרשות און די אויפוואקס פון א דור

וואס איז "קרבתנו" און פארוואס איז דאס זיין הויפט־בינע

אויב מ'פרעגט א צוהערער פון הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א וועלכע דרשה האט אים מערסטנס גערירט, איז דער ענטפער אסאך מאל א דרשה פון "קרבתנו". קרבתנו איז א סדרה פון שבתות אויף די נושא פון חינוך, וואו אסאך דרשנים טרעטן ארויף. א מיטגליד האט ערקלערט אז דער נאמען מיינט "צו ווערן נענטער איינער צום צווייטן". די דרשות ווערן שפעטער ארויפגעלייגט אויף תורה עניטיים, וואו קרבתנו האט א באזונדערע זייט, מיט אלע דרשות פון אלע יארן, אויף אידיש און אויף ענגליש.

דער רב איז כמעט יעדעס יאר געווען איינער פון די צענטראלע רעדנער, און די דרשות האבן געשאפן א גאנצע שפראך פון חינוך ביי טויזנטער אידן. דער אשכול אליין, דאס הייסט די שמועס־קייט אויפן פארום, איז אנגעהויבן געווארן אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז) צוליב א קרבתנו דרשה. דאס איז געווען די דרשה פון מוצאי שבת דעם 17טן דעצעמבער 2016 (תשע"ז), מיטן נאמען "heating up our homes in the winter days", ד.ה. ווי אזוי מ'ווארעמט אן די שטוב אין די קאלטע ווינטער טעג. איינער פון די ערשטע שרייבער האט עס ארויפגעלייגט ווי "די גאנצע דרשה", און מיט דעם האט זיך אנגעהויבן די לאנגע געשיכטע פונעם אשכול.

אבער שוין פריער, אין תשע"ו, האט דער רב געזאגט ביי קרבתנו א דרשה מיטן ענגלישן נאמען "Is My Teenager Not Matzliach or am I Not Matzliach With Him?", אויף אידיש: איז מיין בחור נישט מצליח, אדער בין איך נישט מצליח מיט אים? די דרשה איז נאך יארן געבליבן א יסוד. אין נאוועמבער 2018 האבן מיטגלידער זי ווידער דערמאנט, און אין מאי 2024 האט איינער געזוכט "א גאר יסודות'דיגע און פונדאמענטאלע" דרשה פון

קרבתנו איבער בחורים. מ'האט זי געפונען, און א צווייטער האט אנגעוויזן אז זי האט שוין 615,79 צוקוקער. אויף דעם האט א דריטער געענטפערט אז "פאר ר' אברהם מרדכי איז עס א קלייניקייט". לויט איין מיטגליד האט דער רב אין איינע פון זיינע קרבתנו דרשות דערציילט אז ער אליין איז אלס בחור געווען א "לץ שבלצים", און מ'האט אים גערעכנט פאר איינעם פון די שוואכסטע בחורים אין ישיבה. דאס האט זיינע ווערטער פאר עלטערן פון שווערע בחורים געגעבן א באזונדערן טעם.

תשע"ח: "איך בין פייגא פון סיגעט" און "מחונך אדער געפראגרעמט"

אין כסלו תשע"ח (דעצעמבער 2017) איז פארגעקומען "קרבתנו 6". מ'האט די דרשה ארויפגעלייגט דעם 2טן דעצעמבער, סיי אויף תורה עניטיים און סיי אויף פארשידענע דרייווס, דאס הייסט פלעצער אויפן אינטערנעט וואו מ'קען אראפנעמען די הקלטות. צוויי שטיקלעך האבן זיך באזונדער פארשפרייט: "איך בין פייגא פון סיגעט" און "געבט אהער דאס קינד". א מיטגליד האט אנגעמערקט אז דאס צווייטע שטיקל איז נישט אריין אין דער לאנגער דרשה. א צווייטער האט געשריבן אז "געבט אהער דאס קינד" איז "ווייטאגליך אמת".

אין יאנואר 2018 האט א מיטגליד ציטירט א שורה פון קרבתנו 6 וואס איז געווארן א שטיקל לאזונג: "איז מיין קינד מחונך אדער געפראגרעמט?" די פראגע צי מען דערציט א קינד, אדער מען לערנט אים בלויז אויף צו טון וואס מען הייסט, האט זיך געצויגן דורך זיינע דרשות. אין פעברואר 2018 האט מען אפילו ארויפגעלייגט א שיעור אונטערן קעפל "חינוך אדער טריינינג?", און באלד האט זיך ארויסגעשטעלט אז דאס איז אן אלטער שיעור פון קרבתנו.

אין אפריל 2018 האט איינער געפרעגט צי דער רב וועט זיין ביים קומענדיגן קרבתנו שבת. דער ענטפער איז געווען: "ער גייט נישט זיין". מיטגלידער האבן אנגעמערקט אז ער קומט קיינמאל נישט צו די זומער שבתות פון קרבתנו, נאר צו די ווינטער שבתות. שפעטער, אין יאנואר 2020, האט א מיטגליד געשריבן אז ער קומט געווענליך נאר איינמאל א יאר.

תשע"ט: "מיין זון גיבט מיר נישט... נחת"

דער שבת פון "קרבתנו 8" אין כסלו תשע"ט (נאוועמבער 2018) איז געבליבן איינער פון די באקאנטסטע. ביים מלוה מלכה האט דער רב געזאגט א דרשה וואס א מיטגליד האט באצייכנט ווי "אויסערגעווענליך הארציג און פונקטליך צוגעפאסט". ער האט צוגעלייגט: "נאר זיין הקדמה פון צינדן לעכט האט שוין אליינס געמאכט די זאך!"

די צענטראלע דרשה, וואס איז ארויסגעקומען דעם 23סטן נאוועמבער, האט געהייסן "מיין זון גיבט מיר נישט... נחת". אינאיינעם מיט איר זענען ארויסגעקומען קורצע שטיקלעך, ווי "דיינע שמאטעס אדער דיין קינד?", "איך האב געווארט און געווארט", און "דער טאטע ברענגט אהיים זיין קינד פון תל־אביב". די רעאקציעס זענען געווען שטארק. איינער האט געשריבן: "דרשה חובה לכל מי שיש לו בחור בבית." א צווייטער האט ערקלערט וואס איז דא באזונדער: "אן קיינע עמאציאנאלע מוסיקה באגלייטונגען. פשוט און גראד אריינגעקראכן אינעם קאפ פונעם טין עידזשער... בטוב טעם ודעת – נוסח מלאך." א דריטער: "די היי יעריגע קרבתנו דרשה איז א היט, כ'זעך באלעקט מיט יעדעווארט." נאך איינער האט געשריבן אז מען קען ליגן אויפן דיל פון די ווערטלעך וואס ער ווארפט אריין.

נישט אלעס האט מען אבער באקומען. עטליכע מיטגלידער האבן זיך באקלאגט אז טיילן וואס מ'האט געהערט אין זאל, צווישן זיי א שטיקל איבער שלום בית, פעלן אין די הקלטות. איינער האט פארגליכן מיט דרשות פון מיט דרייסיג יאר צוריק, וואס מ'האט כאטש געקענט צוריקדרייען און איבערהערן. ער האט געפרעגט: "וואו איז דער גאנצע דרשה???"

אין דעם זעלבן יאר האט מען אין פעברואר 2019 ארויפגעלייגט א קורצע הקלטה פון "ר' אברהם מרדכי ביי קירבתנו 9". אין מאי 2019 (אייר תשע"ט) איז דער רב געקומען צום קרבתנו שבת פון פרשת אמור. דאס מאל האט ער נישט גערעדט מוצאי שבת, נאר ערב שבת. לויט איין מיטגליד האט ער דעמאלט געזאגט "א הפלא'דיגע דרשה", אבער ער האט געבעטן מ'זאל זי נישט ארויפלייגן. די לייענער האבן די בקשה רעספעקטירט.

תש"פ ביז תשפ"ב: מלוה מלכה, "From Conception to Action" און דער גמרא ניגון

ביים קרבתנו שבת פון פרשת וירא תש"פ (נאוועמבער 2019) האט דער רב גערעדט נאר ביים "גרויסן צענטראלן מלוה מלכה". א מיטגליד האט פארציילט אז א גרויסער חלק פון דער דרשה זענען געווען ווערטלעך, "און דאס האבן זיי אראפגעשניטן און נאר געלאזט די ערנסטע עמאציאנאלע חלקים". א צווייטער האט ערקלערט פארוואס עס נעמט עטליכע טעג ביז מען לייגט די דרשה ארויף: "ווייל זיי דארפן ארויסשניידן שטיקלעך וואס ר' אברהם מרדכי וויל נאך קענען איבערניצן ביי אנדערע געלעגנהייטן." ווען א קורץ שטיקל איז ארויסגעקומען, האט איינער געענטפערט מיט איין ווארט: "רירנד!"

אין חשון תשפ"א (נאוועמבער 2020) איז פארגעקומען "קרבתנו 13". די הויפט דרשה האט געהייסן "From Conception to Action", ד.ה. פונעם געדאנק ביז צום מעשה. א מיטגליד האט געשריבן: "ס'ברענט טרערן אין די אויגן." א צווייטער האט געווארנט מיט א שמייכל: "נישט הערן ביים דרייוון! 100% chance of showers", ד.ה. מען וועט זיכער וויינען. מען האט געמוזט ווארטן אויף דער גאנצער דרשה ביזן 17טן נאוועמבער. דעמאלט האט א מיטגליד געשריבן: "ענדליך די לאנג ערווארטעטע דרשה."

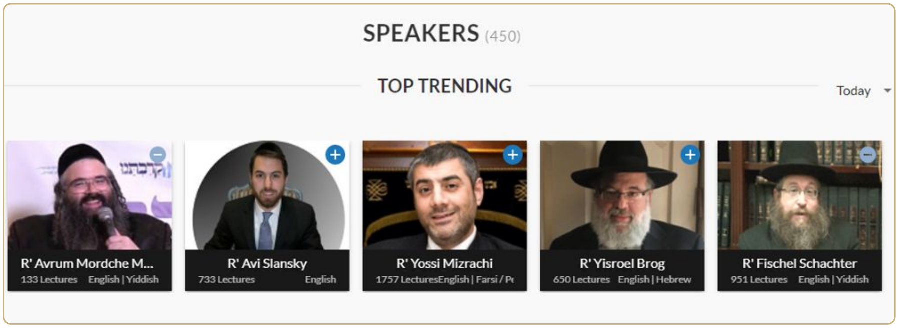

דער רב צווישן די מערסט־געהערטע רעדנער אויף תורה עניטיים, חשון תשפ"א

לייענער האבן זיך אויסגעלערנט ווי אזוי אראפצונעמען די ווידעאס. איינער האט איפגעשטעלט א דרייוו מיט אלע שיעורים פון דעם רב, אויסגעשטעלט לויט נושאים, און מיט א באזונדערן טייל פאר אלע דרשות פון קרבתנו 13.

ביים סוף פון דער חינוך דרשה האט דער רב מיט אנערקענונג דערמאנט ר' יואל גאלד. מיטגלידער זענען געגאנגען זוכן זיינע דרשות, און איינער האט אנגעוויזן אז ר' יואל גאלד אליין דערציילט אין זיין דרשה די "תפילין מעשה" וואס ר' אברהם מרדכי האט דערציילט.

אין חשון תשפ"ב (אקטאבער 2021) איז ארויסגעקומען "קרבתנו תשפ"ב", מיט צוויי קורצע שטיקלעך פון "Keiravtuni 15": "די גמרא ניגון" און "דיני ממונות בשלושה". א מיטגליד האט זיך באקלאגט אז מען האט ארויסגעשניטן דעם טייל וואו ער רעדט וועגן גרעיפ־דזשוס. א צווייטער האט געענטפערט אז געווענליך שניידט מען ארויס זיינע גוטע וויצן. אין דעצעמבער 2021 איז געשען עפעס זעלטנס. לויט וואס מ'האט געשריבן אינעם אשכול פון קרבתנו, איז דער רב אין לעצטן מינוט נישט געקומען, און הרב ברייער שליט"א האט אים פארטראטן. א מיטגליד האט צוגעלייגט אז ער "מאכט א גוטע דזשאב במקומו".

תשפ"ג ביז תשפ"ו: ח"י, "איך בין שטום" און קרבתנו ארץ ישראל

ביים קרבתנו שבת פון תשפ"ג, דער ח"י־טער, זענען ארויסגעקומען שיעורים מיט נעמען וואס זענען שוין אליין א מוסר: "מיר ווילן יודישע קינדער, זענען מיר אליין יודיש?", "פון אביסלע גראמען", "יוכבד מ'ווייגט נישט פאר גארנישט" און "טאטי, העלאו". א מיטגליד האט זיי אנגערופן "אנבעליוועבל שיעורים", ד.ה. שיעורים וואס מ'קען כמעט נישט גלייבן.

אין נאוועמבער 2023 (תשפ"ד) האט א מיטגליד ארויפגעלייגט די קרבתנו דרשה פון יענעם יאר. א צווייטער האט געשריבן: "א מוז אויסצוהערן." א דריטער האט רעאגירט מיט צוויי ווערטער: "איך בין שטום."

אין מאי 2024 האט א מיטגליד איבערגעגעבן אז תורה עניטיים האט געזאגט אז די הקלטה פון דער נייסטער קרבתנו דרשה וועט נישט ארויסקומען. מ'האט נישט געשריבן פארוואס. באלד דערויף איז דאך "עפעס ארויסגעקומען", נאר א מיטגליד האט אנגעמערקט אז דאס איז נישט די דרשה פון מוצאי שבת.

"עפעס איז ארויסגעקומען" – די הקלטה פון מאי 2024

אין יוני 2024 איז ארויסגעקומען אויף תורה זום "Keiravtuni Gold 3: From Conception to Action".

אין מערץ 2026 (אדר תשפ"ו) איז ארויסגעקומען א דרשה מיטן נאמען "קרבתנו ארץ ישראל". א טאג שפעטער האט א מיטגליד באמערקט אז דעם רב'ס שיעורים זענען אראפגענומען געווארן פון תורה עניטיים. מ'האט נישט געוואוסט פארוואס, און א צווייטער האט געהאפט אז מ'וועט זיי צוריקלייגן. ער האט אויך געגעבן א לינק צו דער באזונדערער זייט פון קרבתנו, וואו מען קען הערן די דרשות פון אלע יארן.

"קרבתנו ארץ ישראל" – די דרשה פון מערץ 2026

חינוך אויך אויסער קרבתנו

דער רב'ס חינוך־מסר איז נישט געבליבן נאר ביי קרבתנו. שוין אין פעברואר 2017 האט מען געמאלדן אז ער רעדט אין וויליאמסבורג ביים קראסנא דינער "אויף נושאים פון חינוך". אין מאי 2018 האט ער גערעדט ביים צעהלים'ער דינער אינעם קאנטינענטאל אין וויליאמסבורג, אויף דער נושא "חינוך הבנים". אין דעצעמבער 2020 האט א מיטגליד געזוכט א דרשה צו גרייטן זיך פאר א וואכנאכט און א ברית. מ'האט אים אנגעוויזן אויפן שיעור פון פרשת חיי שרה תשע"ח, וואס איז געבויט אויף "המשכת הדורות", דאס הייסט ווי אזוי די קייט פון דורות גייט ווייטער דורך די קינדער.

אין סעפטעמבער 2021 איז ערשינען א לאנגער פראפיל איבער דעם רב אין דער צייטשריפט "בחצרות". דארט האט מען צוזאמענגעפאסט זיין הויפט חינוך־מסר: ער רופט עלטערן אויף צו לאזן די שיטות פון שטראף, און צו דערציען די קינדער "בצורה מאירה וסבלנית", ד.ה. מיט ליכטיגקייט און מיט געדולד. לויט דעם ארטיקל זאגט ער אפן "וואס אלע האבן מורא צו זאגן". זיינע ווערטער פון קרבתנו ווערן געשפילט אויף פארזאמלונגען פון חינוך און חיזוק, און מען ציטירט זיי ווייט און ברייט.

דער שער פון "משפחה" מאגאזין, אלול תשפ"א

א דור וואס איז אויפגעוואקסן מיט די דרשות

ווען מען קוקט אויף די קרבתנו דרשות לויט די יארן, זעט מען א קלארע ליניע. פון "איז מיין בחור נישט מצליח" אין תשע"ו, דורך "מחונך אדער געפראגרעמט" און "מיין זון גיבט מיר נישט נחת", ביז "טאטי, העלאו" אין תשפ"ג, האט דער רב געזאגט עלטערן דאס זעלבע מיט אלץ נייע משלים: דאס קינד דארף מען ערשט פארשטיין, און ערשט דערנאך פאדערן פון אים. די לייענער פונעם אשכול האבן יעדעס יאר געווארט אויף די דרשה, געזוכט די שטיקלעך וואס מ'האט ארויסגעשניטן, און זיך צוגעהערט מיט טרערן. פאר אסאך פון זיי איז קרבתנו געווארן א יערליכער חשבון הנפש אין חינוך.

דרשות ביי מעמדים – דינערס, סיומים, הכנסת ספר תורה, און רייזעס פון לאנדאן ביז ירושלים

פון א סיום אין קאנעטיקעט ביז די ערשטע דינערס

חוץ פונעם וועכנטליכן שיעור אויף דער פרשה, איז הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א שוין פון אנהייב אן א געזוכטער רעדנער ביי ציבור'ישע מעמדים: דינערס פון מוסדות, סיומים, הכנסת ספר תורה'ס און שבע ברכות. אין אשכול (אזוי רופט מען א שמועס־פאדעם אויפן פארום) קען מען נאכגיין יאר נאך יאר וואו דער מגיד האט גערעדט, ווער עס האט געבעטן די רעקארדירונג, און וואס די וואס זענען געווען דארט האבן דערציילט. אין דעם קאפיטל ווערן די מעמדים אויסגעשטעלט לויט דער צייט, ווי א מאפע פון די קהילות וואו ער איז אנגעקומען.

שוין אין די ערשטע טעג פונעם אשכול, אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז), האט א מיטגליד געמאלדן אז דער רב איז געווען נואם הכבוד און משמח ביים סיום מסכת יבמות פון חבורת "תורתיך שעשועי", וואס איז פארגעקומען א דאנערשטאג צו נאכט, פרשת חיי שרה, אין קאנעטיקעט. א רעקארדירונג איז דאן ארויפגעלייגט געווארן. מערקווירדיג איז אז צוויי יאר שפעטער, אין פעברואר 2019, האט א צווייטער מיטגליד נאכאמאל געבעטן דעם זעלבן סיום, און די רעקארדירונג איז ווידער פארשפרייט געווארן. דער צוזאמשטעל פון "נואם הכבוד און משמח" שילדערט גוט זיין ארט ביי אזעלכע מעמדים: מען רופט אים סיי צו רעדן ערנסטע ווערטער, סיי צו דערפרייען דעם עולם.

אין פעברואר 2017 (שבט תשע"ז) איז געמאלדן געווארן אז דער רב רעדט אין וויליאמסבורג ביים קראסנא דינער, אויף ענינים פון חינוך, און באלד האבן לייענער געבעטן די דרשה. אין מאי 2017 האט מען געזוכט דעם שמועס פונעם סאטמאר דינער אין מאנסי, און מען האט אנגעוויזן אז מען קען עס

הערן אויף קול סאטמאר. שפעטער האבן מיטגלידער אויסגעקלארט אז ער האט אייגנטליך גערעדט ביים דינער פון מוסדות מהר"א אין בארא פארק, בערך אין כסלו, א וואך פאר קרבתנו, און אז טייל פון די געדאנקען דארט האט ער שפעטער איבערגעחזר'ט ביי אנדערע געלעגנהייטן.

תשע"ח: דער יאר פון די גרויסע דינערס

דער ווינטער פון 2018 (תשע"ח) איז געווען באזונדערס פול. דעם 8טן פעברואר, פרשת משפטים, האט דער רב גערעדט ביים דינער פון רופא חולים (RCCS) אין בארא פארק. די לייענער האבן מיט אומגעדולד געווארט אויף דער רעקארדירונג, אבער ווען דער קליפ איז ארויסגעקומען האט מען זיך אנטוישט: ער איז געווען בלויז א צען מינוט, מערסטנס זינגער, און ווי איינער האט געשריבן, "רוב דרשה פעלט". א שפעטערע ווידעא פון דער דרשה איז יא פארשפרייט געווארן, אבער אויך דעמאלט האט מען זיך געפרעגט צי דאס איז די גאנצע דרשה.

די מודעה פון דעם מעמד אין לאנדאן, אדר תשע"ח

דער גרעסטער חידוש פון יענעם ווינטער איז געווען די רייזע קיין לאנדאן. זונטאג, י"ז אדר תשע"ח (מערץ 2018), איז דער רב געווען נואם הכבוד ביי א פריוואטן דינער פאר די תומכי "בוני עולם", און לויט די מעלדונגען איז דאס געווען זיין ערשטע דרשה אין ענגלאנד. א מיטגליד וואס איז געווען דארט האט נאכדעם געשריבן א לעבעדיגע באשרייבונג: "מורא'דיגער דרשה!" ער

האט דערציילט ווי מען האט געקענט זען ווי די רבנים ווישן זיך די אויגן, און באלד דערויף איז געקומען א רייע וויצן און ווערטלעך וואס דער עולם האט זיך "פשוט געריסן פאר געלעכטער". א צווייטער האט צוגעלייגט: "דער קאמבינאציע וואס ער האט איז נישט בנמצא ערגעץ אנדערש."

די רעקארדירונג האט זיך אבער שווער געלאזט געפינען. א ליד־אויפנאמע איז ארויפגעלייגט געווארן, די לינקס האבן זיך כסדר צובראכן און מען האט זיי באנייט, און איינער האט געהאט דעם גאנצן דינער אבער געווארט צו הערן צי ער מעג עס פארשפרייטן. א מיטגליד האט אויסגעקלארט אז בוני עולם גיבט בשיטה נישט ארויס זייערע קליפס. שפעטער, אין נאוועמבער 2018, האט איינער באמערקט אז א געוויסע מעשה וואס דער רב האט דערציילט אין א שיעור האט ער שוין פריער געזאגט ביים בוני עולם דינער אין לאנדאן.

דער רב ביים באבוב 45 דינער, תשע"ח

אין דער זעלבער צייט, ארום פורים תשע"ח, האט א מיטגליד ארויפגעלייגט א בילד פונעם רב ביים דינער פון באבוב 45 און געבעטן די דרשה. ערשט אין מאי 2018 איז א רעקארדירונג פון זיין רעדע אין באבוב צוגעשטעלט געווארן, און א לייענער האט זיך באזונדערס באדאנקט פאר א ניגון וואס איז מיטגעקומען דערמיט.

קרית יואל, וויליאמסבורג און די שבע ברכות

חול המועד פסח תשע"ח (אפריל 2018) האט דער רב געזאגט א דרשה אין ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל. א מיטגליד האט די זעלבע נאכט געשריבן אז

ס'איז געווען "א קנאקעדיגע דרשה" מיט א בית המדרש "געפאקט מקצה אל הקצה", און אז ער האט גערעדט בערך אנדערהאלב שעה. דער זעלבער מיטגליד האט שפעטער געגעבן א תמצית: דער נושא איז געווען סמארטפאונס, אבער נישט פון דער זייט פון עבירות; ער האט פשוט ערקלערט ווי "די פלעסטיק מאכט דיך פאר א קנעכט", און האט אויף זיין שטייגער געענטפערט אויף די געוועגליכע טענות. צום סוף האט ער געבראכט אין נאמען פון אן אנדערן א שארפן געדאנק: פסח ביינאכט טוט מען אלעס פאר די קינדער, נאר איין זאך באהאלט מען פון זיי, דעם אפיקומן; היינט איז דער סוף אז די קינדער באהאלטן פונעם טאטן, און מען באצאלט דערפאר א טייערן פרייז.

ווען א לייענער פון ארץ ישראל האט געבעטן א ווידעא, האט מען אים געענטפערט אז אין סאטמארער ביהמ"ד אין קרית יואל ווערט קיינמאל נישט אפגעכאפט א ווידעא פון א שיעור. די אודיא איז יא פארשפרייט געווארן אין צוויי טיילן, און איינער האט עס אנגערופן "א חזרה פון אלע זיינע שיינע שיעורים".

אין מאי 2018 האט דער רב גערעדט אין ביהמ"ד הגדול פאפא אין וויליאמסבורג אויפן נושא פון טעכנאלאגיע, און לויט א מיטגליד האט מען דארט צוגעשטעלט כשר'ע טעלעפאנען און א סערוויס צו באקומען אימעילס ווי טעקסטס. א פאר טעג שפעטער האט ער גערעדט ביים צעהלים'ער דינער אין וויליאמסבורג אויף חינוך הבנים.

די מעלדונג פון דער דרשה אויף חתונה תקנות

א באזונדער מעמד איז געווען די שבע ברכות, דאנערשטאג פרשת בלק תשע"ח, פאר אן אייניקל פון רבינו שליט"א, וואו דער רב האט גערעדט אויפן נושא פון די חתונה תקנות. די רעקארדירונג איז ארויפגעלייגט געווארן אויף עטליכע ערטער. סוכות תשע"ט האט א מיטגליד געמאלדן אז דער רב איז געווען אין הייללאנד פארק, כאטש לויט יענעם באריכט האט ער זיך דארט נישט געשטעלט פאר די ארטיגע איינוואוינער.

שובבים אין ירושלים און עלטערע אוצרות

אין דעצעמבער 2018 (טבת תשע"ט) איז דער רב געפארן קיין ארץ ישראל צו זאגן א שיעור הכנה לימי השובבים. דער שיעור איז פארגעקומען זונטאג צו נאכט, פרשת שמות, אין ביהמ"ד סלאנים אויף רח' דורש טוב נעבן קרית צאנז אין ירושלים, מיט א ארייננאנג־געלט פון 20 שקל; ס'איז אויך געווען א טעלעפאן ליין צו הערן. א צוהערער פון ירושלים האט גלייך נאכן שיעור געשריבן אז ס'איז געווען "מורא'דיג", אז בערך טויזנט מענטשן זענען געווען, און: "דעם שיעור דארף יעדער איינער זען!!! (אויב נישט כאטש הערן)". נאכן זען די בילדער האט אן אנדערער מיטגליד געהאלטן אז ס'זעט אויס נענטער צו דריי הונדערט. דער נושא, ווי איינער האט עס באשריבן, איז געווען "שובבי"ם, נסיונות אידישקייט, און בדחנות בצידה (או במרכזה)".

דער עולם ביים שיעור, טבת תשע"ט

אין יענער צייט זענען אויך ארויסגעקומען עלטערע רעקארדירונגען: א שמועס פון א שבת התאחדות פאר דער בעלזער ישיבה קטנה, מוצ"ש תשע"א, וואס ווייזט אז דער רב איז שוין לאנג פאר זיין פרסום געווען א רעדנער ביי בחורים; און א הספד וואס ער האט געזאגט אויף הרב ראבינאוויטש.

אין 2019 (תשע"ט) האבן לייענער געזוכט א דרשה פונעם דינער פון זיבענבערגן, און א דרשה לטובת א מיידלשול. אין פעברואר 2019 האט מען געבעטן זיין רעדע ביי א טעכנאלאגיע מעמד אין בארא פארק, און מען האט אנגעוויזן א טעלעפאן ליין וואו מען קען עס הערן.

פון ציריך ביז קארלין: תש"פ–תשפ"א

אין טבת תש"פ (דעצעמבער 2019) איז ארויסגעקומען א שיעור וואס דער רב האט געזאגט אין ציריך, חנוכה, און צוויי יאר שפעטער, טבת תשפ"ב, האט מען פארשפרייט א שיעור פון די ירחי כלה אין ציריך. אין סעפטעמבער 2020 (תשרי תשפ"א) האט מען געפרעגט נאך זיין דרשה ביים סיום פון הגאון ר' וועלוול גאלדשטיין, און מען האט געמאלדן אז קרן שמואל ישעי' וועט ארויסגעבן א סי־די פונעם גאנצן סיום. אין כסלו תשפ"א איז פארשפרייט געווארן א ווידעא פונעם רב ביי א שבע ברכות אין בית סערעט וויזניץ.

אין טבת תשפ"א (יאנואר 2021) האט מען געהערט אויף קול בעלזא א שמועס וואס דער רב האט געזאגט ביי א פארזאמלונג פון בעלזער חסידים אין בארא פארק מיטן נאמען "טהרינו". באלד דערנאך איז ארויפגעלייגט געווארן זיין אויפטריט ביי א מסיבה פון "חסד ד'מאנסי" פון תש"פ.

אין אדר תשפ"א איז געווען א מעמד הכנסת ספר תורה אין קרית יואל. לייענער האבן געפרעגט נאך דעם ערשטן טייל וואס דער רב האט גערעדט פאר דער רבי שליט"א איז אריינגעקומען, און מען האט אנגעוויזן ווי אזוי מען הערט עס אויף קול סאטמאר; שפעטער זענען ארויפגעלייגט געווארןביידע טיילן, דער אנהייב און דער סוף ביים טיש.

אין תמוז תשפ"א (יוני 2021) איז דער שיעור אויף פרשת חוקת געזאגט געווארן אין פאפא ביהמ"ד אין מאנסי. אין דער זעלבער צייט האט דער רב גערעדט דורכן טעלעפאן ביי א כנס "קמנו ונתעודד" פאר קארלין־סטאלינער בחורים אין ארץ ישראל, און די רעקארדירונג איז פארשפרייט געווארן.

תשפ"ב און ווייטער: א מאפע וואס וואקסט

אין תשפ"ב האט דער רב געזאגט א דרשה ביי "שבת מאורות", וואס ווערט באהאנדלט אין קאפיטל זיבן. אין אייר תשפ"ב (מאי 2022) איז ארויסגעקומען א קליפ פון א מסיבה לטובת הצלה אין בארא פארק, וואו ער האט גערעדט וועגן תחנון אין קרית יואל; לייענער האבן באמערקט אז דער קליפ איז לאנג בלויז זיבן און צוואנציג סעקונדעס.

אין 2023 (תשפ"ג) האבן לייענער כסדר געבעטן זיין דרשה ביי דער לאנדא הכנסת ספר תורה. אין כסלו תשפ"ד (נאוועמבער 2023) האט א מיטגליד געשריבן אז אויף דער היימישע קרעטשמע ליין האט מען געהערט "א הערליכער שיעור, מלא תוכן, מיט גאר רייכע פערל ווערטער און געדאנקען", געזאגט ביי א סיום מסכתא אין א קהילה, און א רעקארדירונג איז צוגעשטעלט געווארן.

אין ניסן תשפ"ד האט מען פארשפרייט א ווידעא פון זיין דרשה ביים מקילניצ'ער "יום שכולו תורה" אין סטעטן איילאנד, פון א דריי חדשים פריער. אין יענעם פרילינג איז אויך ארויסגעקומען א ווידעא פון א נסיעה צום ציון פון ר' ישעי'לע קערעסטירער זי"ע אויפן יארצייט, מיטן רב.

ליל ניטל אין בית חיה סאטמאר, בארא פארק

אין טבת תשפ"ה (יאנואר 2025) האט דער רב געזאגט א דרשה ליל ניטל אין בית חיה סאטמאר אין בארא פארק, אויפן נושא פון אנקזייעטי (זארג און אנגסט). אין שבט תשפ"ו (יאנואר 2026) האט א מיטגליד דערמאנט א שמועס ביים מעמד אדירי התורה בעלזא אין מאנטרעאל, און געפרעגט ווי מען קען עס הערן. אין אייר תשפ"ו איז ארויסגעקומען אן ענגלישע דרשה אויף חינוך, און לויט עפעס וואס ער האט געזאגט אינמיטן איז זי לכאורה געזאגט געווארן אין לאס אנדזשעלעס.

פורים, שבע ברכות און אנדערע שמחות

א באזונדערע ריי מעמדים זענען די פורים־באזוכן. אין אדר תשפ"ג האט א מיטגליד דערמאנט א בילד פונעם רב ביי א פורים שמחה אין צאנז קלויזנבורג, און געבעטן די בדחנות פון דארט. פורים תשפ"ו איז ארויסגעקומען זיין דרשה בק"ק צאנז קלויזנבורג, "פריילייכס – לעכעריגע זאק". שושן פורים תשפ"ה האט מען ארויפגעלייגט בילדער פון "פורים ביים רבי'ן", און ווען איינער האט זיך געוואונדערט פארוואס דער רב איז געווען אין וויליאמסבורג, האט א מיטגליד געענטפערט אז לויט ווי ער ווייסט קומט דער רב יעדעס יאר פורים קיין וויליאמסבורג.

אין טבת תשפ"ה האט מען אויך פארשפרייט א ווידעא פון "א געשמאקע בדחנות אויפטריט" ביי א שבע ברכות אין ביהמ"ד אמרי נועם אין קרית יואל.

די דאזיגע שמחות, מיט זייער פריילכן כאראקטער, ווערן מער אויסגעשמועסט אין קאפיטל אכט.

א מאפע פון קהילות, און א פראבלעם פון רעקארדירונגען

ווען מען שטעלט צוזאמען אלע די מעמדים, זעט מען א ברייטע מאפע. דער רב האט גערעדט ביי סאטמאר אין וויליאמסבורג, בארא פארק, מאנסי און קרית יואל; ביי באבוב, בעלזא, פאפא, קראסנא, צעהלים, וויזניץ, צאנז קלויזנבורג, קארלין־סטאלין, מקילניץ און לאנדא; ביי ארגאניזאציעס ווי בוני עולם, רופא חולים, הצלה און חסד ד'מאנסי. ער איז געפארן קיין לאנדאן, ציריך, ירושלים, מאנטרעאל און לאס אנדזשעלעס, און א מיטגליד האט אין תשפ"ו ארויפגעלייגט א בילד פונעם רב אין 770. די זעלבע שפראך, מיט דער זעלבער מישונג פון ערנסט און גלעכטער, איז אנגענומען געווארן אין אזויפיל פארשידענע חוגים.

צו גלייך האט דער אשכול כסדר געקלאגט אויף איין זאך: אז פון אזויפיל גרויסע מעמדים בלייבט ווייניג אויפגעהיטן. שוין אין פעברואר 2018 האט א מיטגליד געשריבן אז ס'וואלט געדארפט זיין א צענטראלער ארט וואו מען קען געפינען יעדע דרשה, ווייל א סך גייען פארלוירן. די סיבות זענען געווען פארשידן. טייל ארגאניזאציעס, ווי בוני עולם, גיבן בשיטה נישט ארויס קיין קליפס. אין סאטמארער ביהמ"ד אין קרית יואל ווערט נישט אפגעכאפט קיין ווידעא. ביי דינערס ווי רופא חולים האט מען ארויסגעגעבן א קורצן קליפ וואס ס'פעלט אים רוב פון דער דרשה.

און א טייל קומט פונעם רב אליין. אין אייר תשע"ט האט א מיטגליד געמאלדן אז דער רב האט געזאגט א "הפלא'דיגע דרשה" ערב שבת און געבעטן מען זאל זי נישט ארויפלייגן, און די לייענער האבן דאס רעספעקטירט. מערערע מאל האבן מיטגלידער אויסגעקלערט אז ביי רעקארדירונגען שניידט מען ארויס ווערטלעך און וויצן, ווייל דער רב וויל זיי נאך קענען באנוצן ביי אנדערע געלעגנהייטן. איינער האט צוגעלייגט אז אזוי ווערט נאר געלאזט "די ערנסטע עמאציאנאלע חלקים". אנדערע האבן פארשטאנען אז דאס איז א טבע'דיגע זאך ביי א רעדנער וואס מען רופט אים צו אזויפיל מעמדים, און אז דער וואס

איז נישט געווען דארט פארלירט טאקע א ביסל, ווי איינער האט געשריבן: "אינו דומה שמיעה לראיה".

דערפאר זענען די לייענער פון אשכול אליין געווארן א סארט ארכיוו. איינער האט געמאלדן א מעמד, א צווייטער האט געזוכט א נומער אויף קול סאטמאר אדער קול בעלזא, א דריטער האט ארויפגעלייגט א לינק, און ווען דער לינק האט זיך צובראכן האט א פערטער אים באנייט. דורך דעם קען מען היינט נאכגיין, כאטש טיילווייז, דעם וועג פונעם מגיד פון א סיום אין קאנעטיקעט ביז דרשות אויף צוויי זייטן פונעם ים.

דער קאפיטל ווייזט אז הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א איז נישט נאר א קול אויפן טעלעפאן אדער אויפן עקראן. ער איז א רעדנער וואס שטייט פאר א פולן זאל, ביי א פרייליכן סיום אדער ביי א דינער פון א מוסד, און ברענגט דעם עולם צו טרערן און צו געלעכטער אין דער זעלבער שעה. אבער ס'זענען דא מעמדים וואו ער האט געדארפט ברענגען חיזוק אין שווערע צייטן, און דערפון רעדט דער קומענדיגער קאפיטל.

קאפיטל זיבן

חיזוק אין שווערע צייטן – קאראנע, גרינוויל, מירון און שבת מאורות

ווען דער עולם דארף א גוטווארט

ס'איז דא א סארט רעדנער וואס מ'הערט אים גערן ווען אלעס גייט גוט, און ס'איז דא א סארט וואס מ'זוכט אים ווען ס'איז שווער. פון די ערשטע יארן פון אשכול (א "אשכולי" איז א שמועס־פאדעם אויפן פארום, וואו די מיטגלידער שרייבן איינס נאכן צווייטן אויף איין טעמע) זעט מען אז הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א געהערט צו ביידע. די לייענער האבן אים געזוכט אויך אין צייטן פון צער, אין טעג פון אבילות אויפן חורבן, און ביי פריוואטע און כלל'ישע אומגליקן. דאס קאפיטל ברענגט, לויט דער צייט־סדר, ווי אזוי דער מגיד האט גערעדט אין אזעלכע מאמענטן, און ווי אזוי דער ציבור האט עס אויפגענומען.

שוין אין זומער תשע"ז האט דער רב געזאגט א שיעור אויף פרשת דברים, וואס איז ארויס אונטערן נאמען "Mourning with Happiness", וויינען און פונדעסטוועגן זיין בשמחה. א יאר שפעטער, ערב תשעה באב תשע"ח (יולי 2018), איז ארויסגעקומען א שיעור לכבוד תשעה באב מיטן נאמען "burst of inspiration", א פלאץ פון התעוררות. גלייך דערנאך, לכבוד שבת נחמו, האט ער געזאגט א שיעור אין קעמפ בנין עולם. אזוי האט זיך שוין דאן געשאפן א מוסטער: אין די טעג פון ווייטאג האט ער געזוכט צו געבן כח, און נישט נאר צו דערמאנען דעם צער.

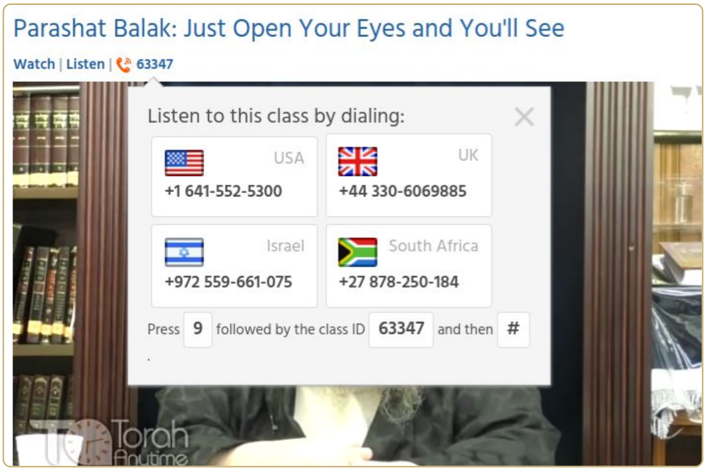

די טעלעפאן נומערן צו הערן דעם שיעור אויף תורה עניטיים

כסלו תש"פ: נאך דעם אסון אין גרינוויל

אין כסלו תש"פ (דעצעמבער 2019) איז דער אידישער ציבור געטראפן געווארן מיט דעם אסון הנורא פון קדושי גרינוויל הי"ד. אין אשכול האט איינער באמערקט אז דער שיעור אויף פרשת וישלח, וואס איז ארויס יענע וואך, איז מסתמא אויפגענומען געווארן נאך פארן אסון. אבער באלד, דעם 13טן דעצעמבער, איז ארויפגעלייגט געווארן אויף "תורה עניטיים" (א וועבזייטל וואו מ'קען הערן און זען שיעורים) א באזונדערע אויפנאמע: דברי חיזוק פונעם רב נאך דעם אסון. אין די קומענדיגע טעג האבן די מיטגלידער עס צעטיילט סיי אלס ווידעא און סיי אלס אודיא, כדי אויך די וואס האבן נישט קיין צוטריט צום וועבזייטל זאלן עס קענען הערן.

אין אשכול האט מען דאן נישט געשריבן קיין לאנגע אפהאנדלונגען. די לייענער האבן פשוט געזוכט די ווערטער און זיי ווייטער געגעבן. דאס איז אליין א סימן ווי מ'האט געקוקט אויף דעם מגיד: אין א שעה פון צער האט מען געוואלט הערן גראד אים.

קאראנע: "א קאוועע מיט ר' אברהם מרדכי"

אין אדר תש"פ (מערץ 2020), ווען די קאראנע־מגפה האט זיך אנגעהויבן פארשפרייטן, איז ארויסגעקומען דער שיעור אויף פרשת ויקהל־פקודי וואס

האט זיך באשעפטיגט מיטן נושא פון דעם קאראנע־ווירוס. די לייענער האבן עס אנגערופן א שיעור אין א צייט ווען "קורונה משתולל". א פאר טעג שפעטער איז שוין געקומען נאך א פרישער שיעור.

פון דעם איז ארויסגעוואקסן א נייע סעריע מיט א ספעציעלן נאמען: "א קאווע מיט ר' אברהם מרדכי". אין ניסן תש"פ איז ארויס חלק ב', פארבינדן מיט פרשת צו און שבת הגדול. אין די זעלבע טעג האט מען צעטיילט די ערשטע צוויי חלקים אלס אודיא, און באלד איז געקומען "א דריטע קאווע". נאכן דריטן חלק האט א מיטגליד געשריבן: "יישר כח רבי אברהם מרדכי פארן מחזק זיין אלפי ישראל. חג כשר ושמח". דער אויסדרוק "מחזק זיין אלפי ישראל" האט גוט באשריבן ווי די לייענער האבן געפילט אין יענע לאנגע וואכן פון איינגעשלאסנקייט.

חלק ד' איז ארויס נאך פסח, פארבינדן מיט "כוס רביעי". חלק ה' איז געקומען אנפאנג אייר, און א מיטגליד האט מיט פרייד געמעלדעט: "פיינע נייעס!!! די 'לאכער' איז צוריק צום שיעור". מ'האט געמיינט דעם צוהערער וועמענס געלעכטער האט שוין יארן באגלייט די שיעורים. אינמיטן אייר איז ארויס חלק ו'.

ארום ל"ג בעומר, ווען די גרויסע עליה קיין מירון איז אפגעשטעלט געווארן צוליב דער מגפה, האט דער רב מיט א שמייכל געזאגט אז די דאזיגע קאווע קומט אנשטאט "די הייסע אמריקאנע קאווע פון מירון". א מיטגליד האט געשריבן אז ער האט הנאה געהאט פון דעם ווארט. שפעטער האט מען צונויפגעשטעלט אין איין ארט אלע זעקס חלקים, און לכבוד שבועות איז ארויס נאך א "קאווע".

אין יענער צייט איז אויך די משפחה פון דעם רב'ס שווער געטראפן געווארן מיט א פטירה צוליב דער מגפה. אין אשכול האט מען צעטיילט א לינק צו א קרן חסד לטובת דער משפחה, און א מיטגליד האט פארגעשלאגן: "קען זיין יעצט איז די צייט כלל ישראל זאל אביסל צוריקצאלן פאר ר' אברהם מרדכי, פאר די מורא'דיגע שיעורים וואס ער גיבט כסדר פאר כלל ישראל בחינם". די לייענער האבן עס אויפגענומען אלס הכרת הטוב, אן קיין ווייטערדיגע פרטים.

דער פארמאט פון "קאווע" איז געבליבן. מיט יארן שפעטער, אין תשפ"ו, האט מען נאך אלץ ארויסגעגעבן שיעורים מיטן נאמען "קאווע ל'פרשת ויקרא".

"קאווע ל'פרשת ויקרא תשפ"ו": דער פארמאט פון קאראנע־צייט ממשיך זיך

קינדער, בחורים, און די שאלה פון "פארוואס"

די קאראנע־צייט האט נישט נאר באטראפן עלטערע. אנפאנג סיון תש"פ האט מען אין אשכול דערמאנט א באזונדערע דרשה פאר קינדער וואס דער רב האט געזאגט דורכן טעלעפאן. אין סיון האט מען געמעלדעט א "ליל שישי שמועס פאר בחורים". א מיטגליד האט ערקלערט אז דאס איז פאר בעלזער בחורים, און אז דער שמועס האט געמוזט פארבלייבן אין ניו יארק ווייל די גרעניצן קיין ארץ ישראל זענען נאך געווען פארמאכט.

אין דעם זומער האבן די שיעורים זיך באשעפטיגט מיט דער גרויסער שאלה וואס יעדער האט געטראגן אין הארצן. אויף פרשת בהעלותך איז ארויס א שיעור מיטן נאמען "המטרה שמאחורי אי הידיעה", די כוונה הינטער דעם וואס מיר ווייסן נישט. אויף פרשת מסעי איז ארויס "הרע היא תכלית הטוב". די נעמען אליין ווייזן ווי ער האט געפרואווט ענטפערן: נישט מיט א גרינגן תירוץ, נאר מיט א ראיה פון אמונה אז אויך דער פארבארגענער צד האט א תכלית.

אין אלול תש"פ האט מען ארויפגעלייגט דריי שמועסן וואס דער רב האט געזאגט מיט זיין כתה: "די תורה צוברעקלט דעם יצר", "די זכרונות פון קאראנע" און "פארוואס פייפט מען אלול". דער מיטלסטער טיטל זאגט א סך: נאך א יאר פון פחד און איינגעשלאסנקייט האט ער געהאלפן די קינדער אריינטראכטן אין דעם וואס זיי האבן דורכגעלעבט, און עס פארוואנדלען אין א זכרון מיט א לימוד.

אין תשרי תשפ"א, ווען מ'האט נאך אלץ געלעבט מיט דער מגפה, איז ארויס א שיעור איבער דער חשיבות פון שבת קודש אין יאר תשפ"א, ווי צו זאגן: אין אזא יאר דארף מען זיך אנכאפן אין שבת מער ווי אמאל.

ל"ג בעומר תשפ"א: נאך דעם אסון אין מירון

ל"ג בעומר תשפ"א האט כלל ישראל דורכגעלעבט דעם אסון אין מירון. גלייך דערנאך, דעם 2טן מאי 2021, האט א מיטגליד געשריבן אין אשכול: "איז דא אפשר עפעס א דרשה פון הרב מלאך לאור המצב? דער עולם דארף חיזוק!" מ'האט אים געראטן צו שרייבן גלייך צום רב. דעם קומענדיגן טאג האט מען געמעלדעט אז דער רב גייט זאגן א שיעור יענעם אוונט, און דעם 4טן מאי איז ארויסגעקומען "דברי חיזוק והתעוררות אחר אסון מירון תשפ"א".

די רעאקציעס זענען געווען שטארק. איינער האט געשריבן: "גאר א שטארקע שיעור!! אזוינס וואס נאר ר' אברהם מרדכי קען". אן אנדערער האט אנגעניצט די ווערטער פון חז"ל איבער רבי שמעון בר יוחאי, ווערענס יום הילולא איז געווען דער טאג פונעם אסון: "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק... רעדט זייער גוט. ישר כח רבי אברהם מרדכי". דער שיעור איז צעטיילט געווארן אויף עטליכע ווערזייטלעך און אלס אודיא, און א לייענער האט געבעטן א בליצפאסט־אדרעס כדי צו שיקן א יישר כח פאר די שיעורים בכלל און פאר דעם שיעור בפרט.

א פאר וואכן שפעטער, אין סיון, האט דער רב געזאגט דורכן טעלעפאן א דרשה פאר א כינוס פון קרלין־סטאלינער בחורים אין ארץ ישראל, מיטן נאמען "קמנו ונתעודד".

תשעה באב "בקול בוכים" און די ווייטאג פון גלות

אויף תשעה באב תשפ"א איז ארויסגעקומען א דרשה מיטן נאמען "בקול בוכים". א לייענער האט געענטפערט מיט א ברכה: "מ'זאל האבן געפועל'ט אלעס גוט'ס". די דרשה איז געבליבן אין זכרון פון די לייענער. אין אב תשפ"ב האט מען זי ווידער ארויפגעלייגט, און אויך אין תשפ"ג האט א מיטגליד זי צעטיילט מיט א תפילה אז משיח זאל שוין קומען.

אין אב תשפ"ג איז ארויס א שיעור אויף פרשת ואתחנן וואס האט זיך באשעפטיגט מיט "אחכה לו בכל יום שיבא". דער מיטגליד וואס האט עס צעטיילט האט עס באשריבן אלס "א בליק אריין אין די ווייטאג פון כלל ישראל וואס ווארט אזוי אויף די גאולה שלימה", נאך אזויפיל הונדערטער יארן נאכן חורבן. דער רב האט נישט געלאזט דעם צער פון גלות בלייבן נאר א געפיל פון אומעט. ער האט עס פארוואנדלט אין א צוזאג פון ווארטן.

שיעור אויף פרשת דברים תשפ"ו, ערב די טעג פון חורבן

שבת מאורות: א דרשה פאר עלטערן וואס האבן פארלוירן א קינד

א באזונדער ארט אין אשכול פארנעמט די דרשה פון מוצאי שבת פרשת משפטים תשפ"ב (שבט תשפ"ב, פעברואר 2022), ביי א שבת וואס הייסט

"שבת מאורות". אויף א פראגע וואס דאס איז, האט א מיטגליד ערקלערט אז דאס איז א שבת "פאר עלטערן וועלכע האבן פארלוירן א קינד ל"ע".

די דרשה איז ארויפגעלייגט געווארן אויף "תורה עניטיים", אבער באלד האבן די וואס זענען געווען אנוועזנד באמערקט אז עפעס פעלט. לויט זייער באשרייבונג איז דער שטארקסטער טייל פון דער דרשה נישט אריין אין דער אויפנאמע: "יענע חלק האט געשטורעמט דעם זאל מיטשלעפנדיג דעם עולם אין א געוויין אויפן קול". א גאנצע וואך, פונעם 1טן ביזן 8טן פעברואר, האבן לייענער געבעטן מען זאל ארויסגעבן דעם פעלנדיגן חלק.

א מיטגליד האט אויסגערעכנט אז דער חלק איז מסתמא מיט כוונה אראפגענומען געווארן, אפשר ווייל די משפחות וואס זענען דארט געזעסן האבן נישט געוואלט אז אזעלכע הארציגע מאמענטן זאלן ווערן עפנטלעך. דאס איז געבליבן א השערה, און קיינער האט עס נישט באשטעטיגט. דעם 8טן פעברואר האט א מיטגליד סוף כל סוף ארויפגעלייגט דעם פעלנדיגן חלק אלס אודיא, און צוגעשריבן: "מוראדיג!!!!! ס'האט זיך געגאסן פון מיר טרערן". אנדערע האבן צוגעלייגט אז די ווערטער זענען נוגע "פאר יעדע אידיש קינד אין יעדע שווערע מצב". איינער האט געפרעגט צי ס'איז פאראן אויך א ווידעא, ווייל "אינו דומה שמועה לראיה, און ביי הרב מלאך איז עס זיכער נישט דומה".

אין חשון תשפ"ג (אקטאבער 2022) האבן לייענער ווידער געזוכט א חלק פון יענער דרשה, דעם "ווידוי", וואס האט געבראכט דעם עולם צו טרערן. דער פריערדיגער לינק איז שוין נישט געווען גילטיג, און דער חיפוש איז נישט פארענדיגט געווארן. אזוי האט זיך די דרשה איינגעקריצט אין זכרון פון די צוהערער. די לייענער האבן אבער קיינמאל נישט גערעדט פון די משפחות אליין. מ'האט גערעדט נאר פון דעם כח פון די ווערטער.

פון "ארץ ישראל'דיגע קאווע" ביז חנוכה'דיגע ליכט

אין תשרי תשפ"ד (אקטאבער 2023) איז ארויסגעקומען "א ארץ ישראל'דיגע קאווע מיט ר' אברהם מרדכי". דער נאמען האט צוריקגעברענגט דעם פארמאט פון די קאראנע־טעג.

"א ארץ ישראל'דיגע קאווע", תשרי תשפ"ד

אין כסלו תשפ"ה (דעצעמבער 2024) האט דער רב געזאגט א שיעור לכבוד חנוכה וואס זיין נאמען קען דינען אלס א קורצער סך־הכל פון דעם גאנצן קאפיטל: "חנוכה און די טונקעלקייט איז דא א געוואלדיגע ליכטיגקייט".

א שטים וואס באגלייט

ווען מ'קוקט אויף אלע די יארן, פון גרינוויל ביז קאראנע, פון מירון ביז שבת מאורות, זעט מען ביים מגיד איין קו. ער האט נישט פארמינערט דעם צער און נישט באהאלטן דעם ווייטאג. ער האט אבער יעדעס מאל געזוכט דעם פונק פון אמונה וואס איז פארבארגן אינעווייניג. די לייענער פונעם אשכול האבן עס געפילט, און דערפאר האבן זיי אין יעדער שווערער שעה געפרעגט די זעלבע פראגע: "איז דא עפעס פון ר' אברהם מרדכי?"

קאפיטל אכט

בדחנות און ווערטלעך מיט א מוסר השכל

א מגיד מיט א שמייכל

ווער עס האט נאר געהערט א שיעור פון הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א ווייסט אז דער שמייכל איז א טייל פונעם שיעור. אין דעם אשכול (א "אשכול" איז א שמועס־פאדעם אויפן פארום, וואו מענטשן שרייבן איינער נאכן צווייטן אויף איין טעמע) האט מען דאס אנגערופן מיט אלערליי נעמען: "ווערטלעך", "גראמען", "דברי בדחנות", "וויצן". שוין גאנץ פון אנהייב, אין יאנואר 2017 (שבט תשע"ז), האבן די לייענער געשריבן אז ער איז "מלא תוכן חוץ פון די ווארטלעך אין גראמען". איינער האט שפעטער געפרעגט: "וואס איז טייטש בדחן? האט איינער שוין אמאל געהערט פון אים א שיעור וואס ער איז נישט מבדח דעם עולם?"

ווען דער רב איז אין טבת תשע"ט געפארן קיין ירושלים און דארט געגעבן א שיעור פאר שובבי"ם, האט א מיטגליד באשריבן די טעמע אזוי: "שובבי"ם, ניסיונות אידישקייט, און בדחנות בצידה (או במרכזה...)". דאס איז אפשר די בעסטע באשרייבונג פון זיין שטייגער: דער הומאר איז נישט קיין הפסק פון דער תורה, נאר א וועג אריינצוברענגען א ווארט אין הארץ.

דער פולער זאל ביים שיעור, טבת תשע"ט

עס זענען געווען אזעלכע וואס האבן געהאלטן אז דער טיטל "בדחן" פאסט נישט פאר אזא חשוב'ן דרשן, און אנדערע האבן דערמאנט אז דער ראפשיצער רב זי"ע איז אויך געווען א בדחן. אין דעם קאפיטל וועלן מיר זיך אבער נישט אפשטעלן ביי דעם וויכוח (דערפון רעדט מען אין לעצטן קאפיטל), נאר ביי דער בדחנות גופא: ווי ער האט עס געטון ביי שמחות, און וועלכע ווערטלעך די לייענער האבן געדענקט און איבערגעזאגט.

ביי חתונות, שבע ברכות און מצוה טאנצן

לאנג פאר דער רב איז געווארן באקאנט אלס מגיד, איז ער שוין געווען באקאנט ביי חתונות. א מיטגליד האט געשריבן אין יאנואר 2017 אז אנהייב וואך, זונטאג און מאנטאג, נעמט ער נישט קיין חתונות, נאר פון מיטן וואך און ווייטער. א צווייטער האט צוגעלייגט אז ער טוט ספעציעל חתונות ליל שישי, דאנערשטאג ביינאכט. יענער מיטגליד האט אים געלויבט אז ער איז "זייער גוט סיי פאר שנעלע אין סיי פאר לאנגע מצוה טאנץ", סיי פאר פשוט'ע מענטשן און סיי פאר שמחת בית צדיקים. איינער פון די שרייבער האט דערציילט אז שוין מער ווי צען יאר צוריק איז ער געווען באקאנט פאר בדחנות אין סאטמארער קרייזן.

אין פעברואר 2018 (שבט תשע"ח) האט א מיטגליד ארויפגעלייגט אן אלטן קליפ פון זיין בדחנות, און א טאג שפעטער א גאנצע זאמלונג פון א חתונה וואס האט געהייסן "Shimon Wedding", מיט נאך א טעיפ.

אין כסלו תשע"ט (נאוועמבער 2018) האט א מיטגליד געשריבן אז ער גייט נאך אלץ אויף בדחנות דזשאבס, און ער האט מיטגעשיקט א בילד פון א שבע ברכות אין מונקאטש פון עטליכע וואכן פריער. ווען מען האט אים געבעטן די רעקארדירונג, האט ער מודה געווען אז ער האט זי נישט און ער איז אליין נישט געווען דארט. גלייך דערויף האט א צווייטער געשריבן אז ער האט "געהערט" אז דער רב נעמט שוין מער נישט קיין חתונות. ביידע זאכן זענען געבליבן אן א באשטעטיגונג.

די ידיעות פון שפעטערע יארן ווייזן אבער אז ער איז ווייטער ארויסגעטראטן ביי שמחות. אין כסלו תשפ"א (נאוועמבער 2020) איז ארויף א ווידעא פון זיין אויפטריט ביי א שבע ברכות אין בית סערעט וויזשניץ. אין טבת תשפ"ב (דעצעמבער 2021) איז ארומגעגאנגען א ווידעא מיטן נאמען "Live! – הרב אברהם מרדכי מלאך במצוה טאנץ". אין אלול תשפ"ג (אויגוסט 2023) האט א מיטגליד ארויפגעלייגט זיינע גראמען ביי א שבע ברכות אין די הויפן פון קרעטשניף־סקווירא. אין תשרי תשפ"ד האט מען געפרעגט צי ער גייט נאך אויף מצוה טאנצן, און מען האט געענטפערט אז יא, און אז ער נעמט שווער געלט דערויף. אין טבת תשפ"ה (יאנואר 2025) איז ארויף א ווידעא פון "א זייער געשמאקע בדחנות אויפטריט" ביי א שבע ברכות אין ביהמ"ד אמרינועם אין קרית יואל. דער לינק איז שפעטער אויסגעגאנגען, און אין אלול תשפ"ה האט שוין איינער געבעטן מען זאל אים ווידער ארויפלייגן.

חוץ דעם האט מען אין שבט תשפ"ב און אין שבט תשפ"ה ארויפגעלייגט באזונדערע קליפס מיטן נאמען "דברי בדחנות", דאס מאל אן קיין שיעור ארום.

"הלכות הכנת קאווע"

איינס פון די ערשטע זאכן וואס מען האט ארויפגעלייגט אין אשכול, אין יאנואר 2017, איז געווען א שטיקל מיטן נאמען "הלכות הכנת קאווע". דאס איז א הומאריסטישע "שולחן ערוך" איבער ווי אזוי מען מאכט א טעפל

קאווע, געזאגט אינעם לשון פון א ספר הלכה. עטליכע לייענער האבן באמערקט אז דאס איז אן אלט שטיקל, פון עטליכע יאר פריער.

אויך דא איז ארויסגעקומען א וויכוח. איין מיטגליד האט געמיינט אז ער האט עפעס ענליכס געהערט ביי אן אנדערן באקאנטן בדחן. א צווייטער האט שטארק געענטפערט אז ר' אברהם מרדכי לייט נישט קיין חידושים ביי אנדערע, און אז אויב עמיצער האט שוין יא געבארגט, איז עס פארקערט.

אין אדר תשפ"א (פעברואר 2021) איז דער ווידעא ווידער ארויסגעקומען, און א לייענער האט ארויפגעלייגט א פולע איבערשרייבונג פון "12 הלכות הכנת כוס קאווע", אינגאנצן מיט סימנים, ווי ביי א ריכטיגן ספר. ס'איז אראפגענומען געווארן הונדערט און צווייאונפופציג מאל.

ווערטלעך וואס די לייענער האבן געדענקט

די לייענער פלעגן אפט ציטירן א שורה פונעם שיעור, און מאנכמאל האבן זיי זיך אינאיינעם געמיט צו פארשטיין א ווערטל ביז דער סוף.

אין תמוז תשע"ז, אינעם שיעור אויף פרשת פנחס, האט ער דערציילט פון א מענטש וואס האט פארפאסט זיין עראפלאן. "דאס איז נאך געווען די גוטע נייעס." מארגן האט ער געהערט די שלעכטע נייעס: דער פליגער איז אנגעקומען בשלום, ער האט נישט געקראכט, און ממילא האט ער אומזיסט פארפאסט.

אין זומער תשע"ח האט א לייענער געשריבן אז ביים ווערטל "נעפל מיט א קעפיטל נון" האבן זיי זיך פשוט צעשפרינגען פון געלעכטער. אין כסלו תש"פ איז ארומגעגאנגען א קליפ מיטן נאמען "א פוילישע יוד קויפט א נייע קעמעל פאר די האר".

אין שבט תשפ"א, נאכן שיעור אויף פרשת יתרו, האבן עטליכע מיטגלידער זיך געמאטערט צו פארשטיין א ווערטל איבער צוויי בלינדע פילאטן. ענדליך האט איינער ערקלערט: זיי זענען דאך בלינד, פון וואנעט ווייסן זיי ווען צו הייבן דעם פליגער? נאר ווען דער עולם שרייט. א פאר וואכן שפעטער האט מען געפרעגט צו ערקלערן נאך א ווערטל, פון א קו וואס שטעקט ארויס די

צונג אויף דער לינקער זייט. דער ענטפער איז געווען: זי האט געמאכט א בלינקער.

אינעם שיעור אויף פרשת שמות תשפ"א האט א מיטגליד באמערקט אז דעם אנהייב־וויץ פונעם שיעור האט ער געליינט ווי א קינד אין א ספר מיטן נאמען "מעלות", אין דעם אפטייל "ודע מה שתשיב", און דארט איז עס געבראכט בשם ר' יהונתן אייבשיץ זצ"ל. נאר דער סוף־ווערטל איז דארט אביסל אנדערש געווען.

אין טבת תשפ"ב, נאכן שיעור אויף פרשת ויחי, האבן די לייענער זיך איינער דעם אנדערן געשריבן "Oh my knee ach", און שפעטער האט מען ערקלערט אז דאס שטאמט פון א שורה אינעם שיעור: "אה מיי קני אך בקדושה". אין תמוז תשפ"ב האט א מיטגליד געדענקט א מעשה פון א יאר פריער איבער "לאנגזאם און פעלדמאן", צוויי חברים וואס זענען יעדן טאג געגאנגען א שעה צו פוס צו דער ארבעט, ביז איינער איז אריינגעפאלן אין א גרוב, גראד אויפן צווייטן.

אין אב תשפ"ב, אינעם שיעור אויף פרשת ואתחנן, האט ער גערעדט פאר בחורים. א לייענער האט באמערקט אז דעם וויץ פון א גאליציאנער האבן די בחורים נישט געכאפט, אבער דעם צווייטן, פון א טעקסי, יא, און ער האט עס אנגערופן "דער וויץ פונעם יאר". א צווייטער האט געשריבן אז דאס מאל זענען געווען מער וויצן ווי געווענליך, "און מיר דערקוויקן זיך מיט יעדעס ווארט".

אין כסלו תשפ"ד האט א מיטגליד דערציילט א ווערטל פונעם רב איבער צוויי מחותנים וואס האבן נישט געוואוסט פון וואס צו באצאלן די חתונה. פרשת נח האט איינער געזאגט: "תולדות נח נח" איז ראשי תיבות "נעשה חתונה, נעשה חובות". א וואך שפעטער, פרשת לך לך, האט דער צווייטער געוואלט אפשטעלן דעם שידוך, ווייל "לך לך" איז ראשי תיבות "לא חתונה, לא חובות".

ווען א ווארט ווערט צוריקגענומען

א באזונדער פלאץ אינעם אשכול פארנעמט א ווערטל אויף פרשת לך לך פון חשון תשע"ט. ער האט געזאגט אז "לך לך" איז בגימטריא פופציג פופציג.

אויף "ואעשך לגוי גדול" זאגט רש"י אז דא, אויב דו בלייבסט, וועסטו נישט זוכה זיין צו קינדער, און אז דו גייסט, איז עס "פיפטי פיפטי".

אין כסלו תשע"ט, ביי זיין דרשה פון מוצאי שבת, האט ער זיך עפנטליך אנטשולדיגט פאר א ווערטל וואס ער האט געזאגט עטליכע וואכן פריער, און האט געזאגט אז מען האט עס נישט געדארפט זאגן. די לייענער האבן עס גלייך באגריסט: "שיין איז פון הרב מלאך, ער אנטשולדיגט זיך וועגן עפעס א ווערטל... ממנו יראו וכן יעשו." עטליכע האבן מודה געווען אז דער ווערטל האט זיי אליין אויך געשטערט, און דער שמועס איז געבליבן מיט דרך ארץ. פינף יאר שפעטער, אין תשפ"ד, ווען מען האט ווידער געזוכט דעם ווערטל, האט א מיטגליד דערמאנט אז א וואך שפעטער האט דער רב געזאגט אז מען טאר עס נישט זאגן ווי עס וואלט געווען א הבטחה פונעם אויבערשטן. אין אשכול האט מען עס געהאלטן פאר א לימוד, אז א מגיד וואס מאכט לאכן טראגט אויך די אחריות פאר יעדן ווארט.

פורים: פון א פריוואטן פורים־רב ביז צאנז קלויזנבורג

פורים איז נאטירליך די צייט פאר בדחנות. דער רב האט פאר פורים געגעבן שיעורים, אין אדר תשע"ח מיטן נאמען "hide-o-seek", און אין תשפ"ד אויף פרשת ויקרא און זכור. אין אייר תשפ"ד האט מען ארויפגעלייגט "א ווערטל פון די פורים שיעור".

פרשת ויקרא, זכור און פורים תשפ"ד

אין אדר תשפ"ג האט מען באריכטעט פון א בילד ווי ער איז פורים געווען אין צאנז קלויזנבורג, און מען האט געבעטן די בדחנות פון דארט. לויט איין מיטגליד קומט דער רב יעדעס יאר פורים קיין וויליאמסבורג. שושן פורים תשפ"ה האט מען ארויפגעלייגט בילדער מיטן קעפל "פורים ביים רבי'ן". אין אדר תשפ"ו האט מען געהערט אויף א האטליין א שטיקל פורים תורה פון אים, און זיין פורים דרשה פון יענעם יאר אין ק"ק צאנז קלויזנבורג איז ארויסגעקומען מיטן נאמען "פרייליכס – לעכעריגע זאק".

אין כסלו תשפ"א האט איינער געפרעגט צי עמיצער האט א רעקארדירונג פון דעם רב ווי א פורים־רב. א מיטגליד האט געענטפערט אז ער האט עס יא, אבער ער לייגט עס נישט ארויף, ווייל ער האט פערזענליך געהערט פונעם רב אז "ס'איז איהם נישט ניחא אז דאס דרייט זיך ארום". ער האט ערקלערט אז דאס איז אן אלטע רעקארדירונג פון כמעט פופצן יאר צוריק, "ווען ער האט נאך נישט גע'חלומט פון ארייננגיין אין די ליין פון מגידות". דאס איז געווען א פריוואטע פורים־שמחה פאר א קליינער גרופע עלטערע בחורים, וואס ער האט דעמאלט געדארפט משמח זיין מער ווי געווענליך. מען האט זיך געהערט צום רב, און די רעקארדירונג איז נישט ארויסגעקומען.

פארוואס פעלן די וויצן אין די רעקארדירונגען

א שאלה וואס איז אסאך מאל ארויפגעקומען אין אשכול איז: פארוואס הערט מען אין די רעקארדירונגען ווייניגער וויצן ווי די וואס זענען געווען דארט? אין חשון תש"פ (נאוועמבער 2019), נאך דער קרבתנו דרשה אויף פרשת וירא, האט מען געבעטן די פולע דרשה. א מיטגליד האט ערקלערט אז געווענליך נעמט עס עטליכע טעג ביז מען לייגט עס ארויף, "ווייל זיי דארפן ארויסשניידן שטיקלעך וואס ר' אברהם מרדכי וויל נאך קענען איבערניצן ביי אנדערע געלעגנהייטן". א צווייטער האט צוגעלייגט אז "א גרויס חלק פון די דרשה איז געווען ווערטלעך", און דאס האט מען אראפגעשניטן, און מען האט נאר געלאזט די ערנסטע חלקים וואס רירן דאס הארץ.

א יאר שפעטער, אין כסלו תשפ"א (נאוועמבער 2020), האט א לייענער געפרעגט וואס מען האט אויסגעשניטן ביי א געוויסן פונקט אין א

רעקאָרדירונג. דער ענטפער איז געווען דער זעלבער: דער רב בעט מען זאל ארויסשניידן אסאך וויצן, ווייל ער וויל זיי נאך קענען איבערניצן.

אזוי איז אויך געווען ביי דער קרבתנו דרשה פון חשון תשפ"ב (אקטאבער 2021). א לייענער האט געפרעגט פארוואס מען האט אויסגעשניטן דאס שטיקל וואו ער רעדט פון "גרעיפ דזשוס", און מען האט אים געענטפערט אז געווענליך שניידט מען ארויס זיינע גוטע וויצן. עטליכע האבן זיך דערנאך געמיט צו דערמאנען וואס ער האט דארט געזאגט. די וואס זענען נישט געווען ביי דער דרשה האבן געמוזט מוחל זיין.

פאר די לייענער איז דאס געווען אביסל א שאד, אבער מען האט עס פארשטאנען. א בדחן לעבט פון א פרישן ווערטל. א וויץ וואס יעדער האט שוין געהערט אויף טעלעפאן און אינטערנעט, מאכט מער נישט לאכן ביי דער קומענדיגער שמחה. דערפאר האט מען אין אשכול נישט געמאכט קיין טענות, נאר מען האט ווייטער געווארט ביז מען וועט עס הערן לעבעדיג.

א שמייכל מיט א תכלית

ווען מען קוקט אויף אלע ווערטלעך וואס די לייענער האבן אויפגעהיט, זעט מען א קלארע ליניע. דער רב האט אנגעהויבן ביי חתונות און מצוה טאנצן, ער האט ווייטער געמאכט לאכן ביי שבע ברכות אין פארשידענע חסידישע הויפן, און ער האט אריינגעברענגט דעם זעלבן שמייכל אין זיינע שיעורים און דרשות. דער הומאר איז אבער שטענדיג געבליבן ריין, און ער האט געדינט דער תורה. ווען א ווערטל האט נישט געפאסט, האט ער זיך עפנטליך אנטשולדיגט. ווען אן אלטע רעקאָרדירונג האט נישט געפאסט צו זיין היינטיגער שליחות, האט ער געבעטן מען זאל זי נישט פארשפרייטן, און די לייענער האבן אים געפאלגט. אין די קומענדיגע קאפיטלען וועלן מיר זען ווי דער זעלבער שמייכל איז א טייל פון זיין גאנצן סטיל: די מעשיות, די משלים און די יסודות פון שמחה און ביטחון.

קאפיטל ניין

זיין סטיל, זיינע מעשיות און זיינע יסודות – שמחה, ביטחון, חינוך

וואס די צוהערער האבן געזען אין זיין סטיל

שוין אין די ערשטע חדשים פון אשכול (א "אשכול" איז א שמועס־קייט אויפן פארום, וואו יעדער קען צולייגן זיין תגובה) האבן די לייענער געפרואווט אויסדריקן וואס עס מאכט די שיעורים פון הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א אזוי אנדערש. נאכן שיעור אויף ויקהל־פקודי תשע"ז (מערץ 2017) האט א מיטגליד געשריבן אז ער איז "א זעלטענהייט פון א רעדנער", און ער האט עס צעטיילט אויף פיר: ער איז געשמאק, ער איז וויצלדיג, ער איז "אן ערשט קלאסיגער בעל הסבר", און זיינע נקודות זענען טיף און ארומנעמענד.

נאכן יום כיפור שיעור תשע"ח (סעפטעמבער 2017) האט איינער געשריבן אז דער שיעור איז "מלא וגדוש, מיט אזא פשטות און געשמאק". א צווייטער האט צוגעלייגט א זאך: "ער האט די שפראך פאר אונזער יוגענט". אין יוני 2019 האט א מיטגליד באמערקט אז דער מגיד קומט אלעמאל "מיט פרישע חידושים, און מיט א זעלטענע פרישקייט", און אז "באזונדער זענען די ווערטלעך און די מעשיות געשמאק אהערגעשטעלט".

אין אויגוסט 2018 האט א לייענער געשריבן א רשימה פון "כמה מעלות טובות" וואס ער האט געטראפן אין די שיעורים. ער האט פארגליכן די דרשות מיט די פון די אלטע מגידים, ווי הגה"צ ר' שלום שוואדראן זצ"ל, און געשריבן: "ס'נעמט דאך אדורך אלע ביינער". ער האט אויך צוגעלייגט א ווונטש: ער וואלט געוואלט הערן כאטש איין שיעור אינגאנצן "אויף א ניגון".

דער רב רעדט ביי א מעמד, כסלו תשפ"ב

אין דעם לאנגן אינטערוויו וואס איז ארויס פאר ראש השנה תשפ"ב (סעפטעמבער 2021) ווערט ער באשריבן אלס איינער וואס האט א רייכע שפראך פול מיט הומאר און אויך א טיפע ערנסטקייט. ער מאכט לאכן, אבער ער שניידט אויך "אין לעבעדיגן פלייש". דארט שטייט דער זאץ וואס מען האט שפעטער אסאך ציטירט: "הוא אומר בגלוי את מה שכולם פוחדים לומר", דאס הייסט, ער זאגט אפן ארויס וואס אלע האבן מורא צו זאגן. דארט ווערט אויך דערמאנט אז מען פרעגט זיך איינער דעם אנדערן: "נו, האסטו געהערט דעם נייעםווארט פון מלאך?"

א מעשה פאר יעדע נקודה

אין יולי 2018 האט א מיטגליד געפרעגט א פראגע וואס פילע האבן זיך געפרעגט: "פון ווי פארשאפט ער אויף יעדע נקודה אזא גוטע מעשה?" די מעשיות זענען טאקע איינס פון די הויפט־זאכן אין זיינע שיעורים. די צוהערער האבן זיי געדענקט נאך יארן, און זיי האבן אפט געזוכט אין וועלכן שיעור א געוויסע מעשה איז געווען.

אין דעצעמבער 2018 האט איינער געזוכט א מעשה וואס דער רב האט דערציילט עטליכע חדשים פריער, וועגן הרב קרייזווירט. בעת דער מלחמה האט א איד אים געגעבן זיין באנק־חשבון נומער, און יארן שפעטער האט דער זעלבער איד באגעגנט זיין זון ביי א באן־סטאנציע. אין יאנואר 2025 האט א

מיטגליד געזוכט א צווייטע מעשה: הרב שוויי פון קראון הייטס איז אלס קינד בסתר געפארן מיט א באן צו לערנען אין א באהאלטענעם חדר. מען האט אים צוגעזאגט אז מען וועט קומען אים טרעפן, און ער איז יעדן טאג געגאנגעןווארטן ביי דער סטאנציע.

אנדערע מעשיות וואס די לייענער האבן דערמאנט:

- די מעשה אינעם יום כיפור שיעור תשע"ח פון א איד אין פלארידע וואס האט ביי נעילה געפילט דעם באשעפער'ס נאנטקייט. - א מעשה פון א איד וואס האט בשום אופן נישט געוואלט מוחל זיין, אפילו נאכדעם וואס מען האט אים צוריקבאצאלט. איינער האט אויפגעשריבן "א ריזיגער ישר כח" דערויף. - א מעשה פון א משגיח אין א ישיבה וואס האט איבערגעטריבן די באריכטן וועגן די בחורים. דער רב האט עס פארבונדן מיט א פרישן פשט אין די זמירות פון שבת, אינעם שיעור אויף תזריע־מצורע. - די מעשה פון "הרב רבי לעררי" (יוני 2021). א מיטגליד האט געשריבן: "ממש געוואלדיג, קיינמאל נישט געהערט". - א מעשה מיט ר' משה שערער ז"ל און א פלעשל מעדיצין. א נכרי כאפט אוועק א מעדיצין, מען שפייט אים אן, און צום סוף בעט ער זיך איין צו ארבעטן ביים אפטייקער. די לייענער האבן עס אין נאוועמבער 2022 געטראפן אינעם שיעור פון שבת נחמו. - א מעשה פונעם בעל "באר משה" זצ"ל, וואס האט גענומען א קינד אויף זיין שויס אין צוזאמענהאנג מיט א גט. - די מעשה פון דער משפחה משולמי פון בני ברק, וועלכע האבן פארלוירן א קינד ביי א טעראר־אטאקע אויף א באס אין ירושלים. - א מעשה פון ר' מיילעך, אז משיח וועט קומען אין די ת"ש יארן. - א מעשה פונעם הייליגן ר' ישעי'לע קערעסטירער זי"ע, וואס דער רב האט דערציילט פונקט פאר ער איז ארויפגעגאנגען צום ציון אין קערעסטיר (מאי 2025).

אויך פסוקים האט ער געמאלט ווי א מעשה. אין נאוועמבער 2017 (פרשת וירא תשע"ח) האט א מיטגליד איבערגעגעבן ווי דער רב טייטשט: אברהם אבינו האט געזען דריי מלאכים פארשטעלט ווי אראבער, און ער האט זיי געזאגט "אל נא תעבור מעל עבדיך", אזוי ווי ער וואלט געבעטן "פארט מיך נישט איבער".

"אויב די מעשה איז גוט..." – פון וואנעט עס קומט, און ווי עס ווערט זיינס

נאך דער פלארידע מעשה האט מען אין אשכול געפרעגט צי מען דארף עס נעמען כפשוטו. איינער האט געענטפערט: "פארוואס זאל עס נישט זיין אמת? מיינסט אז ער מאכט אויף מעשיות?" א צווייטער האט געהאלטן אז "ס'מאכט שוין נישט אויס" צי עס איז אזוי געווען, ווייל די מעשה איז אזוי געוואלדיג. אזא שמועס איז ווידער אויפגעקומען אין כסלו תשפ"ג (נאוועמבער 2022) ארום א מעשה אין קרבתנו. טייל האבן געהאלטן אז אלס משל ונמשל איז עס גוט, אבער מען דארף נישט זאגן אז עס האט ממש פאסירט. אנדערע האבן געמיינט אז עס איז געבויט אויף א ווָאר מעשה וואס איז נאר באפוצט. א מיטגליד האט דאן געבראכט א שאלה וואס דער רב אליין האט אמאל געפרעגט: "אויב די מעשה איז גוט, דארף עס זיין אמת אויך?"

דער רב באהאלט נישט אז ער נוצט מאטעריאל פון אנדערע. אין פעברואר 2017 האבן די לייענער באמערקט אז א געוויסער שיעור איז געבויט אויף א דרשה פון הרב אהרן לוי פון "ערכים". א מיטגליד האט געשריבן אז דער רב רימט אים שטארק, און אז ער האט שוין אויסגעהערט אסאך שעות פון זיינע שיעורים. אין נאוועמבער 2018 האט מען געשמועסט צי די מעשה "דיינע שמאטעס אדער דיין קינד?" איז זיינע אדער אנגעלייענט. איינער האט געדענקט אז ער האט זי שוין געהערט ביי א דינער אין לאנדאן, און א צווייטער האט באשטעטיגט אז ער האט שוין פריער דערציילט סיי די מעשה סיי די מעשה מיט די זעקלעך. איין מיטגליד האט עס אזוי צוזאמגעפאסט: "ער נעמט אסאך פון זיינע געדאנקען און ווערטלעך פון אנדערע, אבער די וועג ווי אזוי ער לייגט דאס אראפ... איז איינס אין די וועלט!"

א געמאלטע בילד פונעם מגיד, פארשפרייט אינעם אשכול

די יסודות וואס קומען צוריק – אמונה, ענוה און דער ווערט פון א איד

ווען מען קוקט איבער די טיטלען פון די שיעורים פון א גאנצע צענדליג יאר, זעט מען אז געוויסע יסודות קומען צוריק נאכאנאנד. דער ערשטער איז חינוך, וואס פארנעמט א באזונדער קאפיטל אין דעם ספר. דא זאל נאר דערמאנט ווערן דער זאץ פון קרבתנו תשע"ח, וואס די לייענער האבן ציטירט: "איז מיין קינד מחונך אדער געפראגרעמט?"

א צווייטער יסוד איז אמונה אין דעם וואס מען פארשטייט נישט. אין פרשת משפטים תשע"ח (פעברואר 2018) איז געווען א שיעור מיטן נאמען "No Questions". א מיטגליד האט אים באשריבן אלס "זייער א שטארקע שיעור, מיט א געוואלדיגע בהירות", אויף שכר ועונש, צדיק ורע לו, גלגולים און אמונה פשוטה. אין יולי 2018 האט איינער געדענקט ווי דער רב לערנט אז מען זאל "נישט לייגן קיין הנחה און נישט פרעגן קיין קשיא", און ער האט געשריבן אז ער האט עס געזאגט "זייער שיין און באטעמט". דער זעלבער יסוד קומט ווידער אין חקת תשע"ט (יולי 2019) מיטן שיעור "הסיבה מאחורי לא לדעת את הסיבה", און אין בהעלותך תש"פ מיט "המטרה שמאחורי אי הידיעה".

א דריטער יסוד איז דער ווערט פונעם מענטש. אין וארא און בשלח תשע"ח (יאנואר 2018) האט ער געגעבן צוויי שיעורים נאכאנאנד: "פארוואס קען מען נישט פארטראגן א ביג־שאט", און "ביג־שאטס קענען הערכה עצמית". אין נאוועמבער 2023 איז ארויס א ווידעא "יעדער איד קען דערגרייכן שמחה". אין נאוועמבער 2025 איז ארויס א קורצער שטיקל מיטן טיטל "כלל ישראל איז אזא הייליגע ליכטיגע פאלק!!"

"יעדער איד קען דערגרייכן שמחה" – חשון תשפ"ד

שבת, מסורה, משיח – און די קנעכטשאפט פון טעכנאלאגיע

אנדערע יסודות האבן א מער ציבור'דיגן כאראקטער. אין ויחי תשע"ח (דעצעמבער 2017), ארום דער שמחה פון ר' שלום רובאשקין, האט ער געגעבן דעם שיעור "באו ניהיה מעסקני משיח". אין יאנואר 2019 האבן לייענער געזוכט א שיעור פון די לעצטע וואכן, וואו ער האט שטארק גערעדט וועגן מסורה. אין תשע"ז האט ער געגעבן צוויי שיעורים אויף "המשמעות של שבת קודש". אין פעברואר 2019 איז ארויס דער שיעור אויף כיבוד אב ואם פון יתרו תשע"ט, וואס א מיטגליד האט אנגערופן "אויסערגעוועונליך". אויף ויקרא תשע"ח איז געווען "המתנה של התחדשות".

א שיעור וואס מען האט לאנג געדענקט איז די דרשה אין חול המועד פסח תשע"ח (אפריל 2018) אינעם ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל. לויט איינעם וואס איז דארט געווען, האט דער רב נישט גערעדט פון עבירות. ער האט

פשוט ערקלערט ווי דער סמארטפאון, "די פלעסטיק", "מאכט דיך פאר א קנעכט", און ער האט כדרכו געענטפערט אויף די געוויינטליכע טענות. ער האט פארענדיגט מיט א ווארט וואס ער האט געבראכט פון אן אנדערן: פסח ביינאכט טוט מען אלעס פאר די קינדער, נאר איין זאך באהאלט מען פון זיי, דעם אפיקומן. היינט באהאלטן די קינדער פונעם טאטן, "און מ'באצאלט א טייערן פרייז אויף דעם".

אין כסלו תשפ"ו (דעצעמבער 2025) האט ער אין א שיעור געשיקט א מעסעדזש צו די וואס פירן פאדקעסטן (פראגראמען וואס מען הערט איבערן אינטערנעט). א מיטגליד האט אנגעוויזן אז דער שטיקל ארום די ניינטע מינוט איז ווערט צו הערן. די לייענער האבן זיך דערנאך אויסגעטענהט וועגן די פונקטליכע ווערטער פון א שארפן אויסדרוק, און זיי האבן אויסגעהערט געניוי צו קלארשטעלן אז ער האט נישט געמיינט צו באשולדיגן יעדן וואס עפנט א פאדקעסט.

ביטחון, שמחה און "העלפסט יענעם העלפסט דיר"

אין די לעצטע יארן ווערן די טיטלען פון די קורצע שיעורים אויף "בתורה" אסאך מאל געשריבן אין דער ערשטער פערזאן, אזוי ווי דער צוהערער זאל עס אליין זאגן. אין אייר תשפ"ה (אפריל 2025) איז ארויס "די באשעפער האט מיר געהאלפן און וועט מיר ווייטער העלפן". באלד דערנאך איז געקומען "איך לאז מיר פירן פון די באשעפער, איך בין אין גיטע הענט". אויף שידוכים איז ארויס "אלעס אין די וועלט וועט געשען אז א שידוך זאל ווערן" (מאי 2025), און אין טבת תשפ"ו (דעצעמבער 2025) "באשעפער פירט מיינע שידוכים, איך בין זייער רואיג". אין פעברואר 2026 איז ארויס "די באשעפער הערט אויס מיין תפילה". אויף ברכת המזון זענען ארויס צוויי שיעורים: אויף בשלח תשפ"ה, וועגן דער "אלטמאדישער סגולה" וואס ארבעט נאך אלץ דאס בעסטע, און "ברכת המזון ברענגט אלע השפעות טובות".

ביי שמירת עינים רעדט ער נישט מיט שרעק נאר מיט פרייד. אין יולי 2024 איז ארויס "געקויפט א הויז און זכות פון שמירת עינים", און אין יוני 2025 "די געוואלדיגע שמחה פון זיך היטן די אויגן". אויף חסד איז ארויס א שיעור מיטן

טיטל "העלפסט יענעם, העלפסט דיר" (יוני 2025). א צווייטער שיעור האט געהייסן "ווער עס ווישט אפ יענעם'ס טרערן טאר אליינס נישט וויינען".

דער יסוד וואס פארבינדט אלעס איז שמחה. דאס בילד וואס איז ארויס צום שיעור פון ערב ראש השנה תשפ"ז (סעפטעמבער 2026) האט געטראגן די ווערטער "תמיד שטענדיג פרייליך זיין".

ערב ראש השנה תשפ"ז: "תמיד שטענדיג פרייליך זיין"

א ניגון, א שפאציר און א פעקל אין זאמד

דער רב הייבט אן זיינע שיעורים מיט א ניגון. אין כסלו תש"פ (דעצעמבער 2019) האט א מיטגליד דערציילט אז דאס איז דער ניגון מיט וועלכן יעקב אבינו האט געפאשעט די שעפעלעך. לויט אים האט דער הייליגער בוטשאטשער רב ר' אברהם דוד זצ"ל אים געזונגען יעדן שבת. א חסיד זיינער האט אים שפעטער געהערט ביים הייליגן רוזשינער זי"ע, און ווען ער האט געפרעגט ווי אזוי דער ניגון איז אנגעקומען פון אזוי ווייט, האט מען אים געענטפערט: "מיט דעם ניגון האט דאך יעקב אבינו געפאשעט די שעפעלעך!" אן אנדערער מיטגליד האט געבעטן א מקור דערפאר, און די פראגע איז געבליבן אפן. אין שפעטערע יארן האבן לייענער אידענטיפיצירט דעם עפענונגס־ניגון מיט אנדערע ניגונים, צווישן זיי דער ליובאוויטשער ניגון "הכנה ליחידות".

אויך זיינע אויסדרוקן זענען געווארן א סימן. דער טיטל "א געשמאקע שפאציר אין פרשת..." קומט צוריק וואך נאך וואך, און דערצו קומען "א געשמאק ברעקעלע" און "א געדאנקעלע".

די מודעה "ממתקים לכבוד חנוכה" פון גמרא שיעור, כסלו תשפ"ג

אין תמוז תשפ"ה (יולי 2025) איז ארויס א נייע סארט מעשה: א ווידעא פון "זאמד־קונסט" (בילדער וואס מען מאלט מיט זאמד פאר די אויגן פונעם צוקוקער), מיטן נאמען "דאס פארלוירענע פעקל".

צוזאמגענומען זעט מען פון אשכול אז דער סוד פון זיין סטיל ליגט נישט אין איין זאך. עס איז דער צונויפשטעל פון א מעשה, א ווערטל און א ניגון מיט א פשוטן יסוד, וואס לאזט דעם צוהערער גיין מיט מער אמונה, מער ביטחון און מער שמחה.

קאפיטל צען

גליונות, קונטרסים, אינטערוויוס און געדרוקטע ווערטער

פון אויער צו פאפיר – דער ערשטער ווונטש

פון אנהייב איז דער מגיד באקאנט געווען ווי א "קול": א שטימע וואס מען הערט אין קאר, אויף א האטליין אדער אויפן קאמפיוטער. אבער גאנץ פרי האבן די צוהערער אין אשכול (א "אשכול" איז א שמועס־שטראנג אויפן פארום, וואו מען שרייבט איינער נאכן אנדערן אויף איין טעמע) געבענקט אויך צו קענען לייענען זיינע ווערטער. אין נאוועמבער 2017, ביי דעם שיעור אויף פרשת תולדות, האט א מיטגליד פארגעלייגט מען זאל אראפשרייבן די שיעורים אויף פאפיר, אזוי ווי מען טוט עס ביי די שיעורים פון הרב בידערמאן שליט"א, כדי מען זאל זיי קענען לייענען שבת. גלייך דערנאך האט אן אנדערער צוגעלייגט א שפאסיגן פארשלאג: מען זאל עפענען א באזונדערע "הומאר־קאלום" אונטער דעם נאמען "א"ם צחקת", א ווערטשפיל אויף די ראשי תיבות פונעם רב'ס נאמען.

פאר עפעס אפיציעלעס איז ארויסגעקומען, האבן די צוהערער אליין גענומען צונויפשטעלן. אין מאי 2017 האט א מיטגליד ארויפגעלייגט אויף "באקס" (א וועבזייטל צו האלטן און טיילן פיילס) א זאמלונג פון די שיעורים אויף סדר שמות און סדר ויקרא. אין אויגוסט 2017 איז געקומען א פולערע זאמלונג פון סדר שמות, ויקרא און במדבר תשע"ז, מיט א שיין אויסגעשטעלטן שער־בלאט. דער טיטל איז געווען: "נמסר ע"י פה מפיק מרגליות". דער לשון "פה מפיק מרגליות" איז דערנאך געבליבן א באקאנטער כינוי אין אשכול. די זאמלונג איז נאך א יאר שפעטער, אין אויגוסט 2018, ווייטער געזוכט און באדאנקט געווארן.

ביים בוני עולם דינער אין לאנדאן, אדר תשע"ח

"שירת המלאכים" – א וועכנטליכער גליון ווערט געבוירן

דער גרעסטער שריט צום געדרוקטן ווארט איז געקומען אין זומער 2018. אנהייב יולי 2018 איז אין "גליונות לשבת" (א זאמלונג פון וועכנטליכע תורה־בלעטער) ארויסגעקומען א ספעציעלער גליון מיטן נאמען "שירת המלאכים", א ווערטשפיל אויפן רב'ס פאמיליע־נאמען מלאך. דער אפקלאנג אין אשכול איז געווען זייער ווארעם. עטליכע שרייבער האבן געלויבט ווי שיין ער איז רעדאגירט, ווי רייך דער אינהאלט איז, און אז ער איז ווערט יעדן גראשן. איינער האט געשריבן: "איך האב שוין לאנג נישט געהאט דעם עקספיריענס פון נעמען א בלעטל אין די האנט און נישט קענען אראפלייגן ביז אויס." אנדערע האבן געלויבט ווי ער טרעפט צו יעדע נקודה א פאסיגע מעשה.

סוף יולי 2018 האט א מיטגליד געפרעגט פארוואס עס איז די וואך נישט געווען קיין געשריבענער שיעור פונעם רב אין די גליונות. "גליונות לשבת" האט אליין געענטפערט: דער רב האט פאריגס יאר נישט געזאגט קיין שיעור אויף פרשת ואתחנן, אבער פון דער קומענדיגער וואך וועט ארויסקומען יעדע וואך א נייער גליון "שירת המלאכים" "לשם ולתפארת". אזוי איז געשען. אנהייב אויגוסט 2018 האט מען ארויפגעלייגט די ערשטע פיר זייטן פונעם

גליון אויף פרשת עקב תשע"ח, אויפן וועבזייטל "לדעת". דארט ווערט דער גליון אנגערופן מיט אן אנדער נאמען: "א טעם אין א שבת".

ווי אזוי באקומט מען דעם גליון?

פון אנהייב איז געווען א פראבלעם: ווי באקומט מען דעם גאנצן גליון? די ענטפערס אין אשכול זענען כמעט אלע יארן געווען די זעלבע. מען קען אים נישט באקומען דורך אימעיל אדער דורך א פאסט־אבאנעמענט. מען מוז קויפן דעם געדרוקטן קונטרס "גליונות לשבת קודש", וואס ווערט פארקויפט אין ניו יארק, קאנאדע און ירושלים. אין אויגוסט 2018 האבן מיטגלידער אויסגעקלערט אז "גליונות לשבת" און "מערכת להתענג" זענען צוויי באזונדערע פירמעס, וואס האבן נישט קיין שייכות איינע מיט די אנדערע. מען האט אויך געברענגט א פארם וואו מען קען זיך איינשרייבן. איינער האט צוגעגעבן אז דער גליון איז צו באקומען אין איחוד קאנטרי אין מאנטיסעלא.

שפעטער האט מען דאס ווייטער געמוזט אויסקלערן. אין אפריל 2019 האט א מיטגליד געשריבן אז מען קען עס נישט דאונלאודן, נאר "מען דארף עס קויפן אין די געשעפטן אדער ביים מקוה איד". אין נאוועמבער 2021 האט איינער ערקלערט אז "גליונות לשבת קודש" איז א באצאלטע גליון־קאלעקציע וואס מען באקומט יעדע וואך ביי די שמשים, און אז זיי האבן עטליכע אויסשליסליכע זאכן, וואס ווערן ספעציעל געמאכט פאר זיי. פון צייט צו צייט האבן מיטגלידער זיך באקלאגט אז זיי קענען דעם גליון נישט טרעפן.

פונדעסטוועגן זענען טייל נומערן יא ארויפגעקומען אויפן אינטערנעט. אין אקטאבער 2018 האט איינער געבעטן א געשריבענעם גליון צו לייענען ביים שבת־טיש, און מען האט אים געענטפערט מיט א לינק צו אן ארכיוו פון "שירת המלאכים" אויף "יודישע ווינקל". אין מאי 2019 איז דער גאנצער גליון אויף פרשת אחרי תשע"ט ארויפגעלייגט געווארן סיי אויף "לדעת" און סיי אויף "יודישע ווינקל".

נאך געדרוקטע ווערטער – פון כיבוד אב ואם ביז די הלכות קאווע

אויסער דעם וועכנטליכן גליון זענען ארויסגעקומען נאך עטליכע געדרוקטע און געשריבענע שטיקער:

אין פעברואר 2019 איז ארויפגעלייגט געווארן א פּי־די־עף (א דיגיטאלער דאקומענט וואס מען קען אויסדרוקן) פונעם שיעור אויף פרשת יתרו תשע"ט אויפן ענין פון כיבוד אב ואם. דער וואס האט עס ארויפגעלייגט האט עס אנגערופן "די אויסערגעוועהנליכע שיעור".

אין אפריל 2019 האט א מיטגליד מודיע געווען אז אין דעם נייעם זשורנאל "אינטערעסאנט" איז דא יעדן חודש "א הערליכער מאמר" פונעם רב, און אז דאס איז דער ערשטער ארטיקל אינעם זשורנאל.

אין פעברואר 2021, ווען מען האט ווידער ארומגעשיקט דעם באקאנטן הומאריסטישן קליפ "הלכות הכנת קאווע", האט א מיטגליד ארויפגעלייגט אן אראפגעשריבענע פארם דערפון: "12 הלכות הכנת כוס קעווה", געשטעלט אין סימנים ווי אין א ספר הלכה. די פייל איז אראפגענומען געווארן 152 מאל.

אין אקטאבער 2021 איז ארויפגעקומען א פייל מיטן נאמען Malach.pdf. צום ערשט האט דער לינק נישט געארבעט, און דערנאך האט מען עס ווידער ארויפגעלייגט. עס איז אראפגענומען געווארן 169 מאל, אבער דער אינהאלט איז נישט באשריבן אין אשכול.

אין אקטאבער 2022 האט מען דערציילט אז די "שטיבל אויסגאבע פון א בליק" האט געדרוקט א באזונדערן קאלום וואס שטעלט פאר דעם נייעם גמרא־שיעור פונעם רב. לויט דעם קאלום איז דער שיעור פאר די וואס ווילן פארשטיין יעדעס ווארט גמרא און רש"י, און נישט נאר ענדיגן. די פרטים: א נייע האטליין, פיר מאל א וואך, צוואנציג מינוט א טאג, אנהייבנדיג ראש חודש חשון מיט מסכת ברכות. בערך דעמאלט האט א מיטגליד אויך געפרעגט ווי מען קען באקומען א שמועס איבער בחורים, וואס איז געדרוקט געווארן אין דער סוכות־אויסגאבע. דער ענטפער איז געווען דער זעלבער: דאס ווערט נישט געטיילט פאר אלעמען, נאר אין די גליונות לשבת, וואס ווערן ספעציעל דערפאר געמאכט.

ניט אלע בקשות זענען ערפילט געווארן. אין יאנואר 2025 האט א מיטגליד געפרעגט צי עס עקזיסטירט א גליון פונעם רב ספעציעל אויפן נושא פון חינוך, און קיינער האט נישט געענטפערט. אין יאנואר 2026, נאכן שיעור אויף פרשת בא, האט אן אנדערער געפרעגט צי מען קען עס קויפן אדער באקומען געדרוקט, און אויך דאס איז געבליבן אן ענטפער.

א מודעה פאר א שיעור אויפן האטליין, אדר א' תשע"ט

אינטערוויוס – דער מגיד רעדט וועגן זיך

ר' אברהם מרדכי איז געווען דער וואס פרעגט די שאלות פון זיינע צוהערער, אבער אין די יארן האט מען אויך אים געפרעגט. אין נאוועמבער 2019 האט א מיטגליד דערמאנט "א שיינעם אינטערוויו" מיטן רב אויף "קול מבשר", איבער דעם "שבת פראיעקט". אין 2021 האט אן אנדערער דערמאנט אן עלטערן אינטערוויו אויף קול מבשר פון בערך סוכות־צייט.

דער גרעסטער פארטרעט איז ערשינען אנהייב סעפטעמבער 2021, א לאנגער ארטיקל אויף לשון הקודש. לויט דעם פאטא־קרעדיט איז ער פון דער רעדאקציע פון "בחצרות", מיט בילדער פונעם פאטאגראף נפתלי גולדברג. לויט וואס מען האט געשריבן אין אשכול, איז דער אינטערוויוער דוד דמן, א פארערער פונעם רב, געפארן פון אנטווערפן קיין ניו יארק פאר ראש השנה. ער איז געזעסן מיטן רב א מלווה מלכה בערך פינף שעה.

דער ארטיקל רופט אים אן "הדרשן הכי מושמע ביהדות דוברת האידיש ברחבי ארצות הברית ואירופה". ער באשרייבט ווי זיין שטימע ווערט געהערט פון ירושלים ביז מעלבורן: אין קארס, אין דאקטוירים־ווארטצימערן, אין שפיטעלער און אין ישיבות. אין ארטיקל שטייט אויף דער באקאנטער זאך וואס מענטשן פרעגן זיך איינער דעם אנדערן: "נו, שמעת את הווארט החדש של מלאך?" און ער לויבט אז "הוא אומר בגלוי את מה שכולם פוחדים לומר". די בילדער ווייזן דעם רב אינדערהיים מוצאי שבת: די הבדלה־ליכט

נאך אויפן טיש, דער שבת'דיגער טישטעך נאך נישט אראפגענומען, און קינדער לויפן ארום.

ביי א מוזיקאלישן מעמד, שבט תשפ"ב

אין מערץ 2022 איז אויף "יידיש24" ארויסגעקומען אן אינטערוויו מיטן טיטל "מיט די לאכער". דאס איז געקומען נאכדעם וואס א מיטגליד האט פריער פארעפנטלעכט אז א זשורנאל זאל אינטערוויוען דעם "לאכער" וואס זיצט ביים שיעור. אין אקטאבער 2022 האט מען מודיע געווען וועגן א "לאנגע לאנגע שמועס" מיטן רב, אויך אויף יידיש24, אין דער פראגראם פון דרעזדנער. דער אינטערוויו האט געדויערט 29 מינוט און 12 סעקונדעס.

א ווידעא: "דערציילט זיין מעשה"

אויסער די געשריבענע און געהערטע אינטערוויוס איז אין מערץ 2023 ארומגעגאנגען א ווידעא מיטן נאמען "ר' אברהם מרדכי מלאך דערציילט זיין מעשה". דער מיטגליד וואס האט עס ארויפגעלייגט האט געשריבן אז די מעשה איז ביז דאן נישט געהערט געווארן. אזוי איז צוגעקומען נאך א שטיקל צו דעם בילד פון דעם מגיד'ס אייגענעם וועג, וואס די לייענער האבן פון לאנג געוואלט וויסן.

פלאקאטן, רעקלאמעס און בילדער

א באזונדערע סארט "געדרוקטע ווערטער" זענען די פלאקאטן וואס האבן מודיע געווען וועגן זיינע דרשות. מיטגלידער האבן זיי ארויפגעלייגט אין אשכול, און טייל פון זיי זענען געזען געווארן טויזנטער מאל. אין פעברואר 2018 איז ארויפגעקומען דער פלאקאט פונעם דינער פאר תומכי "בוני עולם" אין לאנדאן, זונטאג י"ז אדר תשע"ח. מען האט געשריבן אז דאס איז זיין ערשטע דרשה אין ענגלאנד.

בילדער פון דער דרשה אין באבוב, סיון תשע"ח

אין דעצעמבער 2018 (טבת תשע"ט) איז ארויפגעקומען דער פלאקאט פונעם "שיעור פתיחת ימי השובבים" אין ירושלים, אין ביהמ"ד סלאנים. נאך דעם פלאקאט האט א מיטגליד געשריבן אז נאך אזא פלאקאט קומט שוין אראפצונעמען דאס ווארט "בדחן" פונעם קעפל פונעם אשכול.

דער רב ביי דער "מפואר" אויסשטעלונג, אלול תשע"ח

אין סעפטעמבער 2018 האט מען ארויפגעלייגט עטליכע בילדער פונעם רב מיט דעם נאמען "מפואר". ווען איינער האט געפרעגט דערוועגן, האט מען אויסגעקלערט אז דאס איז געווען א באצאלטע רעקלאמע. אין דעצעמבער 2019 איז ארומגעגאנגען א הומאריסטישער קליפ "א פוילישע יוד קויפט א נייע קעמעל פאר די האר". אזוי זענען די הומאר און דער ערנסט אויך אין דעם ענין געגאנגען האנט ביי האנט.

דער רב ביי דער "מפואר" אויסשטעלונג אין בארא פארק, אלול תשע"ח

צום שלוס

ווען מען קוקט אויף אלע יארן, זעט מען א קלארע ליניע. דער מגיד איז געבליבן בעיקר א קול, אבער זיינע צוהערער האבן אלעמאל געזוכט א וועג צו האלטן זיינע ווערטער אין דער האנט. פון די ערשטע זאמלונגען וואס צוהערער האבן אליין צונויפגעשטעלט, ביז דעם וועכנטליכן גליון "שירת המלאכים", די מאמרים אין "אינטערעסאנט", די פארטרעטן אין "בחצרות" און די אינטערוויוס אויף יידיש24 און קול מבשר. דאס געדרוקטע ווארט איז אבער אלעמאל געווען שווערער צו באקומען ווי דאס געהערטע. דער גליון איז געבליבן נאר אין די געשעפטן און ביי די שמשים, און עטליכע בקשות פאר א חינוך־גליון אדער געדרוקטע שיעורים זענען געבליבן אן ענטפער. פונדעסטוועגן האט יעדער נייער גליון, יעדער ארטיקל און יעדער אינטערוויו אויפגעוועקט אין אשכול די זעלבע פרייד: נאך א געלעגנהייט צו לייענען, און נישט נאר צו הערן, דעם "פה מפיק מרגליות".

די וויכוחים אין אשכול און דער אשכול אליין – א קהילה פון צוהערער

הומאר אדער ערנסט – דער וויכוח איבער'ן קעפל

א פארום־"אשכול" איז א שמועס־פאדעם, וואו יעדער קען צולייגן זיין תגובה. דער אשכול איבער הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א האט אנגעהויבן אין יאנואר 2017 (טבת תשע"ז). כמעט פון אנהייב האט זיך דארט געצויגן א שאלה: ווי אזוי באצייכנט מען דעם רב, אלס בדחן אדער אלס דרשן?

שוין אין יענעם חודש האט איינער פון די שרייבער געלויבט די חינוך־דרשות פון קרבתנו, אבער ער האט צוגעלייגט א הערה: לויט אים האט דער הומאר נישט געקלונגען גאנץ נאטירליך, און דער רב באנוצט זיך צופיל מיט געוויסע איבערגעטריבענע לשונות. א צווייטער מיטגליד האט געענטפערט אז מ'דארף נישט קלאגן אויף א תורה וואס מ'באקומט אומזיסט. ער האט צוגעגעבן אז ביי אים האט יעדעס ווארט אין זיך הומאר, אינטערעסאנטע נקודות און א גלאטע תירוץ אויף א קשיא. אין דער זעלבער צייט האט איינער פארגעשלאגן צו טוישן דאס "קעפל" (דעם טיטל פונעם אשכול) צו "בעל דרשן נפלא", ווייל דער רב איז נישט "נאר א בדחן". אין זומער 2017 האט איינער געשריבן אז ס'דארף שטיין "הבדחן הרה"ג" און נישט פארקערט.

אין נאוועמבער 2018 איז דער וויכוח ווידער אויפגעפלאקערט. א מיטגליד האט געהאלטן אז ס'איז שוין צייט אראפצונעמען דעם טיטל "הבדחן", ווייל ס'פאסט נישט פאר א חשוב'ן בעל דרשן וואס נעמט איין די וועלט. אנדערע האבן געענטפערט מיט א ראיה פון אמאל: "די ראפשיצער רב איז אויך געווען א בדחן". דאס הייסט, א גרויסער איד און א בדחן זענען נישט קיין סתירה. איינער האט געפרעגט צי מ'וויל אים צונעמען זיין פרנסה. דער ערשטער שרייבער האט דאס אפגעלייקנט און ערקלערט אז ער האט נאר געמיינט דעם כבוד פונעם טיטל.

ביי דער "מפואר" אויסשטעלונג, אלול תשע"ח

נאך דעם שובבי"ם־שיעור אין ירושלים, פרשת שמות תשע"ט (דעצעמבער 2018), האט א מיטגליד געשריבן אז נאך אזא מודעה דארף מען אראפנעמען דאסווארט "בדחן" פון קעפל. אנשטאט דעם האט ער פארגעשלאגן "משפיע הנודע בחסד עליון". א צווייטער האט געענטפערט אביסל ספקנות'דיג, אז אפשר איז דער עולם געקומען צוליב דעם קעפל אליין. א דריטער האט ארויסגעברענגט דעם עיקר פון גאנצן וויכוח: "האט איינער שוין אמאל געהערט פון אים א שיעור וואס ער איז נישט מבדח דעם עולם?" ענדליך, אין יוני 2019, האט מען באמערקט אין אשכול: "ענדליך אראפגענומען 'הבדחן' פונעם קעפל".

קרבתנו 13 אויף תורה עניטיים, חשון תשפ"א

דער "לאכער" און דער עולם ביים שיעור

א באזונדערער וויכוח האט זיך געדרייט ארום דעם "לאכער". אזוי האט מען אנגערופן א צוהערער ביים שיעור וואס לאכט הויך אויף די ווערטלעך. אין פעברואר 2018, נאך דעם שיעור אויף פרשת משפטים, האבן טייל מיטגלידער געשריבן אז דאס לאכן אין הינטערגרונט שטערט זיי. לויט זיי לאכט ער צו הויך, צו אפט, און אמאל נישט אין דער ריכטיגער צייט.

אנדערע האבן אים פארטיידיגט. איינער האט געברענגט א מעשה וואס דער רב אליין דערציילט, פון זיין ברודערס חתונה אין ארץ ישראל: דארט איז דער עולם געזעסן שטיל, און ס'איז שווער געווען אריבערצוגעבן א ווערטל אן איינעם וואס גיט דעם עולם "גאז". א צווייטער האט געענטפערט אז דער שיעור איז אומזיסט. אויב ס'איז גרינגער פאר'ן רב צו זאגן אזוי, טאר מען זיך נישט אריינמישן, און ווער ס'שטערט אים קען הערן אנדערע דרשנים. ווידער אנדערע האבן געבעטן מ'זאל נישט מאכן פון דעם קיין אנקעטע.

די צייט האט געענטפערט אויף זיך אליין. אין מאי 2020, אינמיטן די קאראנע־קאַווע שיעורים, האט א מיטגליד געמעלדעט: "פיינע נייעס!!! די 'לאכער' איז צוריק צום שיעור". אין אקטאבער 2022, ביי א סוכות־שיעור אן קיין לאכן, האט איינער געשריבן: "יעצט זעהט מען ווי וויכטיג די לאכער איז".

לעבן דעם איז געווען אן ענליכע שאלה: פארוואס זאגט דער רב דעם שיעור נאר פאר א קליינעם קרייז און פאר א קאמערע, און נישט בפני רבים? אין יולי 2019 האט מען דאס געפרעגט אין אשכול, אבער קיין קלארן ענטפער האט מען נישט באקומען. פריער האט מען שוין דערקלערט אז דער רב האט נישט געוואלט רעדן צום וואנט, און דערפאר לאדנט ער איין אפאר אידן.

געלט, ספאנסאָרן און דער באצאלטער גמרא שיעור

אין זומער 2018 האט א מיטגליד געעפנט א מגבית "לטובת שירת המלאכים" צו שטיצן די שיעורים. דעמאלט האט א נאנטער ידיד פונעם רב ערקלערט אז תורה עניטיים באצאלט נישט פאר קיינעם פון די רעדנער. דער רב מאכט אויף דעם נישט קיין פעני, און א נדבה פאר תורה עניטיים גייט נאר פאר זייערע הוצאות.

טייל האבן געפרעגט אויף דער גאנצער הנחה. לויט זיי איז דער גרויסער עולם און די פלאטפארמע אליין שוין א סארט שכר. אנדערע האבן געענטפערט אז דער רב איז פאפולער צוליב זיין אייגענע כשרון. פון דעם איז ארויסגעוואקסן א וויכוח ווער ס'האט אים "באקאנט געמאכט". א מיטגליד האט געשריבן: "דער הויפט שפילער איז ער און נישט זיי". שפעטער האט איינער פון די שרייבער עפנטליך ערקלערט אז זיינע ווערטער זענען געווען נאר וועגן דעם סדר פון באצאלן, און נישט קעגן דעם רב.

אין ראש חודש חשון תשפ"ג (אקטאבער 2022) האט דער רב געעפנט א נייעם גמרא שיעור אויף א האטליין, א טעלעפאן־ליניע, פאר בערך 13$ א חודש. א מיטגליד האט זיך געוואונדערט: "דאס גייט קאסטן???" אנדערע האבן געענטפערט אז ער בעט געלט כדי אידן זאלן עס ריכטיג אויסהערן. א דריטער האט געשריבן אז ווען אזויפיל אידן הערן זיין שיעור "ווי אן עיקר גדול", איז ער בארעכטיגט צו מאכן דערפון א פרנסה. א פערטער האט געפרעגט פארוואס קיין נדבן שטעלט זיך נישט אוועק צו ספאנסערן עס. אין יאנואר 2023 האט מען דעם זעלבן וואונטש איבערגעחזרט: ווי פיל מער מענטשן וואלטן געלערנט ווען דער שיעור וואלט געווען בחינם.

די מודעה פונעם נייעם גמרא שיעור, תשרי תשפ"ג

רעדאגירטע שטיקלעך, בילדער און מעשיות

אפט האבן צוהערער באמערקט אז אין א רעקארדירונג פעלט עפעס. אין נאוועמבער 2019 האט מען ערקלערט פארוואס: מ'שניידט ארויס ווערטלעך וואס דער רב וויל נאך באנוצן ביי אנדערע געלעגנהייטן, און מ'לאזט נאר די ערנסטע, הארציגע חלקים. אין אקטאבער 2021 האט איינער געפרעגט פארוואס מ'האט ארויסגעשניטן דעם טייל איבער "גרעיפ דזשוס". דער ענטפער איז געווען: "עפ"ר שניידן זיי ארויס זיינע גוטע jokes". אין 2019 האט איינער אויך געהאלטן אז ס'פאסט נישט אריינצולייגן אין די רעקארדירונגען בילדער פון שפיטאל, דאקטאר און ענליכס. קיין אנדערע מיינונג האט מען דארט נישט געשריבן.

א טיפערע שאלה איז געווען צי די מעשיות זענען ממש אמת. אין תשרי תשע"ח (אקטאבער 2017), נאך א מעשה פון א איד אין פלארידע ביי נעילה, האט איינער געפרעגט: "מיינסט אז ער מאכט אויף מעשיות?" א צווייטער האט געענטפערט אז ס'מאכט שוין נישט אויס צי ס'איז געווען. אין נאוועמבער 2022 האבן טייל געהאלטן אז א געוויסע מעשה איז גוט אלס משל ונמשל, אבער נישט אלס א פאקט. אנדערע האבן געזאגט אז זי איז מסתמא באזירט אויף אן אמת'ע געשעעניש, נאר דראמאטיזירט. א מיטגליד

האט דערמאנט דעם רב'ס אייגענעם לשון: "אויב די מעשה איז גוט, דארף זי זיין אמת אויך?"

אויך איבער גע'בארגטע מאטעריאל האט מען גערעדט. שוין אין 2017 האט איינער געמיינט אז דאס שטיקל "הלכות הכנת קאווע" איז ענליך צו מאטעריאל פון עמיצן אנדערש. א צווייטער האט שטארק געענטפערט אז דער רב בארגט נישט קיין חידושים. אין נאוועמבער 2018 האט מען געפרעגט צי די מעשה "דיינע שמאטעס אדער דיין קינד" איז זיינע. דער ענטפער איז געווען אז ער נעמט אסאך פון אנדערע, "אבער די וועג ווי אזוי ער לייגט דאס אראפ... איז איינס אין די וועלט".

דאונלאודן, ענגליש און א פאדקעסט

א הלכה'דיגע שאלה איז געקומען אין דעצעמבער 2019 (כסלו תש"פ), ווען תורה עניטיים האט אפגעשטעלט דאס דאונלאודן, דאס הייסט אראפנעמען דעם ווידיאו אויפן אייגענעם מכשיר. טייל האבן געהאלטן אז אראפנעמען א ווידיאו קעגן דעם רצון פונעם זייטל קען זיין גזילה, צוליב די הוצאות. זיי האבן זיך געשטיצט אויף א דיין וואס האט לויט זיי געפסק'נט אזוי. אנדערע האבן געענטפערט אז דער אודיא איז דאך פריי צו דאונלאודן, און אז פארשפרייטן איז "מרבה תורה". די מסקנא איז געווען אז מ'דארף בעסער פרעגן ביים זייטל. אין יוני 2024 איז דער וויכוח צוריקגעקומען. איינער האט געשריבן אז ס'איז טעכניש מעגליך, "אבער עס איז קלאר אז זיי ווילן נישט". מ'האט אויך מחלק געווען צווישן יוטוב, וואו קיינער באקומט נישט קיין דאונלאוד, און א זייטל וואס ערלויבט בכוונה נאר דעם אודיא.

ווען דער רב האט אין יוני 2023 אנגעהויבן געבן שיעורים אויף ענגליש, האט איינער דאס אנגערופן "אנטוישענד". א צווייטער האט נאר באמערקט אז ס'איז אן ארגאניזאציע וואס באצאלט אים דערפאר.

אין דעצעמבער 2025 (כסלו תשפ"ו), נאך דעם שיעור אויף פרשת וישב און חנוכה, האט מען זיך אריינגעלייגט אין א פונקטליכן לשון וועגן פאדקעסטן. א פאדקעסט איז א רעקארדירטע שמועס־סעריע. די שאלה איז געווען צי דער רב האט געזאגט אז יעדער וואס עפנט א פאדקעסט איז א "חמור". אחר'ן גוט אויסהערן איז מען געקומען צו דער מסקנא אז ער האט נאר געזאגט "יעדער

חמור 'קען' עפענען א פאדקעסט". לויט די כללים פון לאגיק הייסט דאס ניִשט אז יעדער פאדקעסטער איז אזוי.

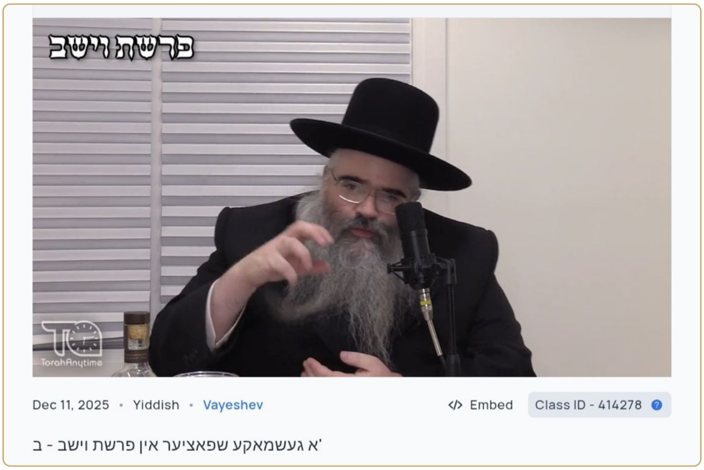

פרשת וישב און חנוכה תשפ"ו – דער שיעור מיט'ן פאדקעסט־לשון

דער אשכול אליין – א קהילה פון צוהערער

לעבן די וויכוחים איז דער אשכול געווען א היים. שוין אין 2017 האט דער רב געבעטן ביים שיעור מ'זאל אים שרייבן אן אימעיל. אין אשכול האט מען דעם אדרעס כסדר איבערגעחזרט, כדי יעדער זאל קענען זאגן א יישר כח. א מיטגליד האט דערציילט אז ער הערט דעם שיעור לויפנדיג אויפן טרעדמיל, און אנדערע האבן אים דערפאר פריינטליך געצויגן. אין יאנואר 2021 האט מען געשריבן אז ווען מ'קלאגט זיך אז ס'איז שוין לאנג נישט געווען קיין שיעור, איז דאס "א סגולה" אז ס'זאל שנעל קומען א נייער. אין דעם זעלבן טאג איז ער טאקע געקומען: "סגולה בדוק ומנוסה".

מיטגלידער האבן אפט געמיינט אז דער רב לייענט אליין דעם אשכול. אזוי' האט מען געשריבן אין 2018. אין 2023 האט איינער דערציילט אז ער האט גערעדט מיט'ן מגיד, און דער מגיד האט צוגעזאגט אז ס'קומט א שיעור. מ'האט אויך געהיטן אז דער אשכול זאל בלייבן ביי דער טעמע. ווען מ'האט אין אפריל 2025 ארויפגעלייגט א שיעור פון אן אנדערן רעדנער, האט מען תיכף געפרעגט פארוואס דאס געהערט דא. מ'האט אויך געשפאסט איבער

דעם וואס די זעלבע לינק ווערט ארויפגעלייגט דריי מאל אויף פארשידענע זייטלעך.

צו די שמחות פונעם רב האט דער אשכול צוגעשיקט מזל טוב'ס: ביי דער געבורט פון א טאכטער אין 2021, ביי אירוסין פון זיינע זין אין 2021 און אין 2023, ביי דער בר מצוה פון זיין זון שמחה בונם אין טבת תשפ"ה, און ביי די אירוסין פון זיין זון חיים זאב אין חשון תשפ"ז.

דער סוכות שיעור תשפ"ז אויף תורה עניטיים

אזוי האט זיך אנגעזאמלט, איבער כמעט צען יאר, א געמיינזאמע צוהערונג. לינקס און בקשות, ספקות און לויבן, ווערטלעך און טרערן: אין סך הכל 176,2 תגובות, ווי א קהילה וואס זיצט צוזאמען ביים זעלבן טיש פון א מגיד.

סוף־ווארט

ווען מען בלעטערט דורך די 176,2 פאסטס פון דעם אשכול, זעט מען א בילד וואס איז ווערט צו באטראכטן. עס הייבט זיך אן מיט דרשות ביי שבת קרבתנו, וואס זענען אין יענעם ווינטער תשע"ז געווארן ברייט באקאנט. פון דארט האבן זיך דעם רב'ס ווערטער פארשפרייט ווייטער און ווייטער, כמעט צען יאר לאנג, דורך רעקארדירונגען, האטליינס און שיעורים וואס מען הערט ווען מען וויל און וואו מען וויל. א דרשה וואס איז געזאגט געווארן אין איין זאל, פאר איין עולם, איז אנגעקומען צו אידן אין אנדערע שטעט און לענדער.

ארום די שיעורים האט זיך געשאפן עפעס נאך: א קהילה פון צוהערער. מענטשן וואס האבן זיך קיינמאל נישט געזען, האבן וואך נאך וואך געווארט אויפן נייעם שיעור. זיי האבן זיך געטיילט מיט א ווארט וואס האט זיי באריכט, צוגעלייגט א פרט, געפרעגט ווען און וואו מען קען הערן, און אמאל זיך אויך געטענהט. דער אשכול איז אזוי געווארן נישט נאר א זאמלונג פון ידיעות, נאר אויך א שפיגל פון דעם וואס די ווערטער האבן באדייט פאר די וואס האבן זיי געהערט: א שמייכל אין א שווערער צייט, א ווארט פון חיזוק אין חינוך, אן אנשטויס צו שמחה און ביטחון.

דאס בוך האט פרובירט צוזאמצונעמען דאס אלעס אין איין ארט, כדי א לייענער זאל קענען זען דעם גאנצן וועג, פונעם ערשטן פאסט ביזן לעצטן.

מיר ענדיגן מיט א ברכה: דער אייבערשטער זאל געבן דעם רב, הרה"ג ר' אברהם מרדכי מלאך שליט"א, געזונט און כח, אז ער זאל קענען ווייטער מחזק זיין כלל ישראל מיט זיינע דרשות און שיעורים, מיט פרייד און מיט ברייטקייט, אויף לאנגע און גוטע יארן.

✦ ✦ ✦